

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 8. — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izbava vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za inostranstvo: 15.20 L.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in inostranstvo ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Il nemico battuto nella regione di Agedabia

58 carri armati ed altri automezzi distrutti — Un nuovo grave colpo alla marina inglese

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 29 dicembre il seguente bollettino di guerra n. 575:

In nemico ha tentato, con importanti forze corazzate, una azione avvolgente nella regione di Agedabia. Prontamente arrestato dalla reazione del nostro fuoco e controattacco sul fianco da divisioni meccanizzate italiane e tedesche, è stato duramente battuto. 58 carri armati inglesi, oltre un elevato numero di autobline e automezzi, risultano distrutti e in parte catturati. Sul fronte di Sollum-Bardia nulla di importante da segnalare.

In rinnovate azioni dell'arma aerea ger-

manica su Malta, tre velivoli avversari sono stati abbattuti.

La caccia tedesca ha raggiunto e costretto ad atterrare fra Noto e Rosolini un trimotore inglese da bombardamento che tentava di sorvolare Catania. L'equipaggio di sei persone è stato fatto prigioniero.

Nel Mediterraneo orientale nostri aerosiluranti hanno attaccato una formazione navale nemica colpendo un incrociatore pesante e due grossi piroscafi. La caccia di scorta al convoglio ha perduto in combattimento due Curtiss. Un nostro apparecchio non è ritornato. Altri tre apparecchi — gravemente colpiti — hanno potuto raggiungere le nostre basi.

Poraz sovražnika na področju pri Agedabiji

58 tankov in druga motorna vozila uničeni — Nov hud udarec angleški mornarici

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil dne 29. decembra naslednje vojno poročilo št. 575:

Sovražnik je z znatnimi oklopnimi silami poskušal obkroževati akcijo v pokrajini Agedabije, bil pa je z našim ognjem in s protinapadi v bok, ki so jih izvršile italijanske in nemške mehanizirane divizije, takoj ustavljen in hudo porazen. 58 angleških tankov in veliko število oklopnih avtomobilov in motoriziranih vozil je bilo uničenih in deloma zajetih.

Na bojišču pri Sollumu in Bardiji ni nič posebnega.

V ponovnih akcijah nemških letalskih

sil na Malto so bila sestreljena tri sovražna letala.

Nemški lovci so dosegli angleški trimotorni bombnik, ki je skušal poleteti nad Katanijo, in ga prišli, da je pristal med krajeva Noto in Rosolini. Zajeta je bila posadka 6 moč.

V vzhodnem Sredozemlju so naša torpedna letala napadla sovražni pomorski oddelek in zadela težko krizarko in dve lažji ladji. Izmed lovcev v spremstvu konvoja sta bila v bitkah v zraku sestreljena dva Curtiss, eno naše letalo pa se ni vrnilo. Tri druga letala, ki so bila močno zadeta, so dosegla naša oporišča.

Japonska ofenziva na vsej črti

Japonske čete so zasedle nadaljnje važne postojanke ter se polastile važnih industrijskih in petrolejskih področij

Tokio, 30. dec. s. Agencija Domei podaja pregled vojaškega položaja in poudarja, da so s padcem Ipoha Japonci dobili najvažnejšo železniško postajo v prometnem sistemu, ki veže Pral nasproti Penanga s Singapurom. Padec Ipoha kaže, da se angleški branilec Malajskega polotoka ne morejo več zoperstavljati japonskemu napredovanju. Doznavajo se iz Singapurja, da izvajajo angleški ki branijo odsek Kvalakangs, ki sistem uničevanja pred sovražnikom, ki zaustavi japonsko napredovanje. Angleži požigajo mesta in izvažajo iz njih rezerve živih ter uničujejo vodovode in utrdbe ob cestah. Poročila iz Bangkoka pravijo, da se angleške sile hitro umikajo s področja južnega območja reke Perak ter so oddaljene samo 2 km od japonskih prednjih straž.

Zasedba Kutinga predstavlja novo nevarnost za Singapur. Položaj je tak, da dopušta Japoncem kontrolo nad vsem angleškim Borneom. Petroleji z Bornea je padel v japonske roke in Japonci so integrirali Angležem tudi neko važno letališče.

Na Filipinih japonsko letalstvo še naprej uničuje pristanišče Manila in pomorsko oporišče Cavite je doživelo strašne udarce japonskih bombnikov. Z nekega japonskega letališča na Filipinih, ki se ne imenuje, je prišlo kratko poročilo, da se japonska letala ob napadu na letališče Nichols sestrelila 2 sovražni letali ter zažgala 6 letal vrste tipa Boeing. Številna druga letala so bila uničena na tleh. Japonska letala so uničila tudi hangarje in druge vojaške objekte.

Silne borbe divjajo na vseh frontah na otoku Luzonu, dočim si poveljnik general Mac Arthur obupno prizadeva popraviti lastno nesposobnost in zaustavi japonske napade. Priznati pa mora, da so japonske akcije čedalje bolj silne. Ameriško vojno ministrstvo je moralo priznati, da so se Japonci zopet na novo izkazali.

Istočasno potiskajo japonske sile, ki operirajo na Kitajskem, Čangkaškovo vojsko na skrajnem jugu Bornea, pomenja japonsko ofenzivo, ki se je pričela tudi z juga. Prvo izkrcanje na Borneu je bilo 16. decembra v Sandakanu, severno od Bornea, s čimer je bil ogrožen protektorat Brunel, ki je predstavljal s protektoratom Saravaka, katerega sultan izhaja iz znanege belega sultana Jamesa Brooka, angleško moč na Borneu.

Izkrcanje na Borneu

Tokio, 30. dec. s. Izkrcanje in zasedba Kutinga, glavnega mesta sultanata na skrajnem jugu Bornea, pomenja japonsko ofenzivo, ki se je pričela tudi z juga. Prvo izkrcanje na Borneu je bilo 16. decembra v Sandakanu, severno od Bornea, s čimer je bil ogrožen protektorat Brunel, ki je predstavljal s protektoratom Saravaka, katerega sultan izhaja iz znanege belega sultana Jamesa Brooka, angleško moč na Borneu.

Prodiranje Japencev na Malajskem polotoku

Tokio, 30. dec. s. Popoldanski tisk vidno objavlja poročila agencije Domei o zasledovanju sovražnika po japonskih četah raznih točkah Malajskega polotoka. Sovražnik se v neredu umika. Celotno področje vzdolž reke Perak je pod popolno japonsko kontrolo. List »Cugate« poudarja, da je padec Hongkonga s posejeto šanghajskega odločilnega pomena za kitajski incident ter omenja, da mora biti vojna v Aziji konstruktivna in pridobitna vojna za surovine. Japonska ne bo dopustila drugim silam, da bi se zalagale s petrolejem z Bornea in z gumo ter cinom z Malajskega polotoka.

Šanghaj, 30. dec. s. Zasedba Ipoha ni samo strateškega pomena, temveč je po-

membna tudi zaradi tega, ker je to mesto središče trgovanja s cinom na Malajskem polotoku ter drugo najvažnejše mesto na polotoku. Enako važna za vojno gospodarstvo je zasedba Kutinga, glavnega meza sultanata Saravaka, ki je veliko središče petrolejske proizvodnje angleškega Bornea in ki proizvaja okrog polovice produkcije proizvodnje gume na otoku. Kuting je tudi odlično strateško oporišče za izvedbo napada na Singapur z južne strani.

Japonci zasedli Ipoh

Rim, 30. dec. s. Sprico dejstvo je bila angleška poluradna agencija prisiljena naznaniti to pot nenavadno hitro zasedbo Ipoha po japonskih četah ter je omenila, da so se angleške čete umaknile na nove položaje, južno od mesta.

Boji na Filipinih

Rim, 30. dec. s. Angleška poluradna agencija doznava iz Manille, da je bilo Cebu, glavno mesto istoimenskega otoka na Filipinih, silno bombardirano. Japonska

letala so v zaporednih valovih napadla mesto in zadela skladišča petroleja in druge vojaške objekte. Nastali so veliki požari, ki so divjali več dni.

Šanghaj, 30. dec. s. V teku japonskih letalskih napadov na filipinsko letališče Nichols je bilo uničenih v soboto 5 letal, nadaljnjih 18 sovražnih letal je bilo uničenih na tleh, 2 pa v letalskih borbah. Zasedbi so bili z vidnim uspehom hangarji in druge vojaške naprave ter neki tovarni vlak.

Japonske podmornice

Tokio, 30. dec. s. Mornariški odsek Imperialnega generalnega štaba je prvi objavil podrobnosti o delovanju japonskih podmornic med Havajskimi otoki in ameriškim kontinentom. Japonske podmornice so do 25. decembra potopile 10 sovražnih trgovinskih ladij s skupno 70.000 tonami ter poškodovale tri nadaljnje ladje s skupno 30.000 tonami. V uradnem poročilu izjavljajo, da se operacije podmornic nadaljujejo.

Edenovi razgovori v Moskvi

Anglija bi rada pogledala še Rusijo v vojno proti Japonski, čemur se pa Moskva upira — Angleške obljube sovjetom

Rim, 30. dec. s. O Edenovem obisku v Moskvi je bil objavljen skupni anglosovjetski komunikativni občajni demokratični formulaciji. Komunikativni pravi, da so se Stalin in Molotov ter Eden v Moskvi pogovarjali o vprašanju vodstva vojne, o organizaciji miru po vojni in o obnovi Evrope. Držec se običajnih brezsmiselnih fraz zatrjuje poročilo, da so pogovori potekali v prijateljskem ozračju ter da obe stranki enako gledata na vsa zanimajoča vprašanja.

Stockholm, 30. dec. s. »United Press« poroča iz Londona, da je bil glavni predmet pogovorov med Edenom in Stalinom v Moskvi večja ali manjša oportunistična napovedi vojne Japonski. Znano je, da skuša London že dolgo zavleči svojega sovjetskega zaveznika v vojno, zdi se pa, da so Rusi drugačnega mnenja. Z vstopom Rusije v vojno proti Japonski, bi zavezništvo dobilo oporišče Vladivostok, obenem pa bi nastala za Sovjete dvojna fronta.

Nemška sodba

Berlin, 30. dec. s. Eden je naščuval Stalina, naj vrže kar največ ljudi proti nemški fronti in rdeči diktator se je pustil prepovoriti. Razume se, da bi bile te žrtve na koncu obilno poplačane, kakor sledi v napovedani organizaciji miru po vojni. »Times« opozarja, da bo morala imeti Rusija odločilen vpliv v vzhodni Evropi in da bo imela pri tem delu odločilno vlogo, kakor jo bo morala imeti Anglija na srednjem vzhodu in v severni Afriki. Eden je zagotovil Stalinu tudi, da bo Sovjetska zveza imela popolno svobodo akcije glede držav vzhodne Evrope. Po mnenju pristojnih berlinskih krogov leži v tem pomen konferenca v Moskvi. Uradno poročilo o popolnem sporazumu med Anglijo in boljševiki glede vseh vprašanj vodstva vojne ne prinaša torej nič novega. Potrjuje samo razloge, zaradi katerih je Hitler v preteklem juniju prešel bliskovito v protinapad ter potrjuje tudi, da so nemške in zavezniške armade rešile Evropo pred invazijo boljševikov. Ki delajo v sporazumu z Londonom in Washingtonom.

Mnogo bolj zanimivi kot razgovori v

Moskvi se zdijo berlinskimi opazovalcem zaključki, ki jih lahko naredimo po konferenci v Washingtonu. Jasno je predvsem, da je ponosna Anglija na tej konferenci predstavljala zelo obžalovanja vredno figuro. Kakor dopoveduje Reuter, je angleški ministrski predsednik jasno izjavil Rooseveltu, da so angleške namene osnovane v glavnem na sodelovanju z vojsko in bodočo vojno proizvodnjo Amerike. Gre za žalostno upanje, če upoštevamo, da se londonski listi zadnje dni pritožujejo, da se Angleži ne morejo več posluževati Vladivostoka za ameriške dobave rdečim, češ da so druge zveze nezadostne.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pripominja k temu, da je zanimivo, da se je konferenca v Moskvi udeležil ne samo angleški poslanik v Teheranu, temveč tudi veleposlanik v Ankarli. Dosežen je bil kompromis, da bo Anglija prevzela obrambo srednjega Vzhoda, Amerika pa obrambo Avstralije. S tem je rečeno, da prehaja Avstralija in Nova Zelandija v ameriško interesno sfero... Če upoštevamo še Kanado, ki je prešla že v ameriški tabor, izhaja, da je Anglija »prepuščala« okrog polovice svojega imperija. »Times« kaže veliko skrb sprito nevarnosti, ki grozi Indiji po japonskem letalstvu ter opozarja na to nevarnost zavezniške onstran Atlantika. Ali hoče Anglija zaupati Ameriki tudi obrambo Indije in razviti ameriško zastavo tudi na tem biseru angleške krone? To bi bilo preveč, toda zanimiva je izjava Reuterja, da je bila konferenca v Washingtonu kakor konferenca v Moskvi pripravljena že pred vojno na Pacifiku in je ta vojna priprave samo pospešila.

»Börzenzeitung« pravi, da se s tem uradno priznava, da je bila pripravljena skupna akcija Anglije, Amerike in Sovjetske zveze ter Kitajske, ko se je Roosevelt pogajal v Washingtonu z japonskimi delegati. Velika laž o japonskem napadu je bila s tem iz sovražnega vira jasno demantirana.

Senator Albertini umrl

Rim, 30. dec. s. Včeraj popoldne je umrl odvetnik Luigi Albertini, kraljev senator.

Položaj glede oskrbe z žitom

Oddaja žita bo zaključena 28. februarja

Rim, 30. dec. s. Pod predsedstvom Duceja se je sestala mednarodna živilska komisija v Beneških palači ter je proučila položaj glede oskrbe z žitom in ugotovila, da obstajajo še v mnogih pokrajinah težkoče glede prevažanja. Komisija je podaljšala do 28. februarja prihodnjega leta rok za podelitev nagrade 20 lir za vsak sto

oddano žito in to za vse pokrajine v Kraljevini. Z 28. februarjem bo povsod zaključeno oddajanje žita. Nato bodo pristojni organi ugotovili količine žita pri proizvajalcih in tisti, ki bodo kakor koli odredbe o zbiranju žita prekršili, bodo po zakonu strogo kaznovani.

Nemško vojno poročilo

Pred Petrogradom je bila poškodovana sovjetska bojna ladja, v prelivu pri Kerču pa je bila potopljena ena prevozna ladja, šest večjih in več manjših pa poškodovanih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 29. dec. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Na vzhodni fronti se nadaljujejo obrambni boji z nezmanjšano srčnostjo. Pred Petrogradom je težko topništvo vojske zadelo petkrat neko sovjetsko bojno ladjo.

Pri ponovnih letalskih napadih na premlanjanja sovražnikovih čet in ladij v prelivu pri Kerču je bila potopljena ena prevozna ladja, 6 nadaljnjih prevoznih ladij kakor tudi množične nianje pa poškodovanih.

V severni Afriki je sovražnik podvil napade proti nemško-italijanskim postojankam na področju pri Agedabiji. V uspešnih protinapadih je bilo uničenih 58 angleških oklopnih bojnih voz kakor tudi večje število oklopnih izvidniških voz ter motornih vozil. V Cirenaiki so bila bombardirana letališča in zbirališča sovražnikovih čet.

Na morju severno od Tobruka so nemška bojna letala večkrat zadela neke angleške rušilce in trgovske ladje v konvoju. Nemška podmornica je napadla v višini pri Marsa Matruhu vojaški konvoj, potopila dve angleški transportni ladji s približno 9000 br. reg. tonami ter poškodovala nadaljnjo ladjo s torpednimi zadetki. Nemška bojna letala so podveli in potopili napadala z dobrim učinkom angleška letališča in pristaniške naprave na otoku Maliti.

Angleški bombniki so napadli v noči na 29. decembra kraje v zapadni Nemčiji ter na severnemem obalnem področju. Civilno prebivalstvo je imelo zlasti v Emdenu izgube, mrtve in ranjene. Devet napadajočih angleških bombnikov je bilo sestreljenih. Nadaljnje angleško letalo je bilo sestreljeno pri poizkusu, da bi prodrlo poudnevni nad zasedeno ozemlje.

V obrambnih bojih se je posebno odlikoval v zadnjih dneh nadporočnik Mülle kot poveljnik pehotnega bataljona. Z zelo silovitimi silami svojega bataljona je odbil s protinapadom na lastno pobudo vdrlega sovražnika, ki je bil mnogo v premoči, zavzel po sovražniku zasedeno naselbino in jo obdržal kljub nadaljnjim močnim napadom. Vodja je nadporočnik Mülleju podelil viteški križec k železnemu križu.

Siloviti spopadi

Berlin, 30. dec. s. Za včerajšnji dan so bili značilni silni napadi Sovjetov in južnem odseku vzhodne fronte. Več napadov konjenice, pehote in sovjetskih tankov je bilo zmagovito odbitih. Ponovni napadi sovražnika na neki železniški nasip so bili gladko odbiti, kakor tudi napadi sovjetskih tankov. Šele v mraku so boljševiki po hudih izgubah opustili svojo akcijo in so se umaknili. Na neki drugi točki fronte je boljševiški konjenici uspelo vdreti v prve črte obrambe in prodreti do nemških položajev. Nemška pehota je izvedla protinapad, ki je trajal vso noč ter je zavrnila sovražno konjenico. Na neki točki tega odseka so se razvile hude borbe za neko železniško postajo, kateri je sovražnik napadel z veliko silo. Tudi tu se je sovražni

Letalske akcije

Berlin, 30. dec. s. DNB poroča, da je bilo nemško in italijansko letalstvo dne 29. decembra kljub nizki temperaturi izredno delavno na vzhodni fronti. V letalskih spopadih je bilo zbitih 18 sovražnih letal. Italijanski lovci so sestrelili od teh 9 letal.

Junaška smrt vojnega kaplana

Z vzhodne fronte, 30. decembra. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani). Poveljnik italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji je poslal sledečo brzojavko vojaškemu ordinarijatu v vojnem ministrstvu:

V teku hude in zmagovite zadnje bitke, ki so jo rdeči pričeli na sam Božič, kakor bi hoteli dokazati svoje protikršćansko sovraštvo, je junakski padel vojaški kaplan 3. bersajerskega polka don Mazzoni, imenitnik zlate kolajne. Padel je na bojišču ob svojih hrabr in neustrašnih vojakih ter zaključil tako svoje izredno plemenito življenje, ki je bilo posvečeno službi domovine in veri. Z lastno krvjo je začrtal pot. — General Messa.

General Ambrosio v Karlovcu

Zagreb, 28. dec. s. Poveljnik II. armije Eksk. general Ambrosio se je kratak čas mudil v Karlovcu. Obiskal je tamkajnjega velikega župana in je imel z njim pri srčen razgovor.

Pregled vojnih dogodkov

Defenzivne borbe na vzhodni fronti — Uspešna obramba v Afriki — Hudi udarci na morju — Vojna na Pacifiku

Berlin, 30. dec. s. DNB objavlja pregled vojnih dogodkov v preteklem tednu ter poudarja, da sedaj evropske dogodke nadkrljujejo dogodki v vzhodni Aziji. Kljub temu ne smemo podcenjevati važnost defenzivne borbe na vzhodni fronti. Napadi, s katerimi skuša sovražnik doseči prestopne uspehe, zahtevajo od sovražnika zelo obširne žrtve na ljudeh in materialu. Defenzivna akcija protiboljševiške vojske ustvarja pogoje za bodoče ofenzivne akcije, ki se bodo pričele ob primernem trenutku. Ne smemo pozabiti tudi na obrambno borbo nemških in italijanskih divizij v Severni Afriki proti številno močnejšemu in bolje opremljenemu sovražniku. Poudarimo vredni so zmagoviti napadi nemških podmornic na neki angleški konvoj, ko je bila potopljena nosilka letal in 9 tovarnih ladij. Dve ladji pa sta bili poškodovani. Omeniti je tudi učinkovito obrambo pred angleško vojno mornarico, ki je udarila na dva izolirana kraja norveške obale.

Ti vojni dogodki v Evropi in Severni

Afriki, čeprav so važni in ustvarjajo pogoje za bodoče akcije, stopajo v ozadje sprito važnosti japonske akcije v južnem Pacifiku. Moč Angloameričanov v Pacifiku se je naslanjala na mrežo letalsko-pomorskih oporišč. Nekatere od teh so bile preurejene v močne trdnjave. Dokler ta strateški sistem ni bil omajen, je ameriška mornarica skupno z angleško v vzhodni Aziji vladala nad morjem in na nebu ter vzdrževala nadmočje demokratičnih sil. Samo na ta način je mogoče razumeti nepravilne besede ameriškega mornariškega ministra Knoxa, ki je rekel da bo v treh tednih vse urejeno. DNB podaja nato pregled vojnih dogodkov na Pacifiku od 8. decembra. Ti dogodki so prevrli vse strateške načrte Angloasov. Agencija obravnava nato gospodarsko važnost doseženih ciljev, tako petroleja z Bornea, kakor cina in gume na Malajskem polotoku ter omenja nadalje možnosti akcije, ki se nudi Japonski zaradi novega strateškega položaja, ki si ga je pridelala.

Seznam ljubljskih optantov

Ljubljana, 30. decembra. V smislu navedbe z dne 8. novembra 1941-XX. št. 143 se objavljajo 61, 62, 63, 64, 65 in 66. seznam oseb, ki so zaprosili za preselitev v Nemčijo na podlagi italijanske nemškega sporazuma z dne 20. oktobra 1941-XX.

Dolar Wolfgang, Jamar Elfriede, Jančar Irena, por. Jamar, Roth Eduard, Prešern Jožefa, por. Roth, Roth Margareta, Pilz Jožefa, Heller Adolfina por. Polajner, Schorn Janez, Ratzmann Stefanina por. Schorn in njun sin Janez, Satter Otmar, Schulze Rosi por. Satter, Plautstener Anton, Preker Kristina por. Plautstener, Roth Raimund, Guttmacher Ana por. Roth, ter njuna sinova Teodor in Vladimir, Saria Balduin, Hartmann Jolande por. Saria in njuna otroka Reinart in Trude, Schler Anna por. Zampa, Turba Giuseppe, Persil Anna por. Turba in njun sin Antonio, Tomazič Martin, Temmel Ana por. Tomazič, Fraunseis Alfons, Boštjančič Marija por. Fraunseis, Krenžar Helena por. Šepce, Šepce Milan, Grebenz Melita, Grebenz Dora, Grebenz Hannelore, Grebenz Otto, Horn Marija por. Grebenz, Halbensteiner Erich, Obermeier Františka por. Halbensteiner, Heinrich August, Racho Flora por. Heinrich, Haselbauer Frida, Halbensteiner Hermann, Lanzinger Helena por. Halbensteiner, Klubus Anton, Rebernik Matilda por. Klubus in njuna hči Charlotte, Janko Otto, Klabusa Berta por. Janko, Kilmann Maksimilijan, Plaskič de Hinnovec Gabriela por. Hubanek, Hoffman Eduard, Seitz Stefanija por. Hoffman, ter njuna otroka Eduard in Margareta, Knifitz František, Krivitz Neža por. Knifitz, Kohler Anton, Haselbauer Ana por. Kohler, Kordisch Jožef, Lovko Amalia por. Kordisch in njuna otroka Jožef in Helena, Moro Kristina roj. Hudovernik, Maleschitsch Janez, Augusta, Janez in Herman, Luschan Friderik, Horst Margareta por. Luschan in njun sin Peter, Petrovič Peter, Krenžar Ivana por. Petrovič, Mausser Janez, Peterlin Stanislava por. Mausser, ter njuni otroci Daniela, Bogomir, Valburga in Adelaida, Krenžar Janez, Krenžar Terezija, Krenžar Antonia, Fink Adolf, Skubie Sabina por. Fink in njun sinček František, Drogenik Terezija, Draxler Peter, Langerholz Marijana por. Draxler in njun sin Viktor, Dolnitscher Stanislava por. Draxler in njuna hči Ingeborg, Deisinger Bina, Črešnovnik Janez, Ahlfeld Walter, Tschada Marija por. Ahlfeld, Gallasch Egon, Obersnel Zora por.

Gallasch ter njuni otroci Helda, Egon in Gerhard, Wegemann Orestes, Viragh Marija por. Wegemann, Wallas Janez, Beler Františka por. Wallas.

Papež Marija por. Treo in njuna otroka Roman in Charlotte, Margetitsch Hermenegilde por. Teclazic in njen sin Boris, Šuklje Leopoldina roj. Stelcer, Šuklje Ana, Sluga Anton, Petek Ana roj. Sluga, Sluga Egon, Sluga Milan, Slanovec Ivana, Sentschar Leopold, Dowetschar Erna por. Sentschar in njuna otroka Breda in Marija, Zwettau Vilma roj. Seemann, Schrautzer Herta, Scheringer Janez, Imperi Ana por. Scheringer in njun sin Janez, Putschel Janez, Poje Janez in njegov sin Janez, Hostechar Urša por. Poje, Poje Raimon, Schormann Ottila por. Radič, Schmidinger Ida por. Radič, Görtner Terezija por. Počivavnik, Počivavnik Karel, Perko Janez, Osimitsch Dominik, Kreuger Antonia por. Osimitsch in njuna hči Darinka, Oberlinter Roman, Luschan Albert, Brodar Jožefa por. Luschan, Kropf Marija, Krammer Ludvik, Kohlhauser Albert, Fieischer Matilda por. Kohlhauser, Jeglitsch Erich, Hönigmann Teodor, Hönigmann Jožef, Barović Elza por. Hönigmann in njuna otroka Stanislav in Elza, Gumpot Janez, Poteschnig Amalija por. Gumpot, Goritschnigg Franc, Lahng Elza por. Goritschnigg, Golsch Alojzij, Semetz Urša por. Golsch in njuni otroci Ervin, Otto in Marija, Fiescher Jožef, Dowetschar Rudolf, Pauschek Leopoldina por. Dowetschar, Ferlan Maks, Schumann Ema por. Ferlan, Schwelz Ferdinand, Ručigaj Jožef, Polnig Leonina por. Ručigaj in njun sin Heribert, Zalka Friedrich, Orel Elfrieda por. Zalka, Zuri Josef, Zalaznik Albin, Bauschitsch Ottila por. Zalaznik in njun sin Herbert, Verderber Albin, Kump Helena por. Verderber, Stefan Maria por. Tutta, Stefan Karla, Smerkol Emmi, Sieberer Berta, Sieberer Adolf, Schoschertitsch Franc, Knaller Anna por. Schoschertitsch ter njuna sinova Franz in Konrad, Scharf Janez, Scharf Karla in Scharf Ivana, Roblek Karl, Jary Maria por. Roblek, Pavlovčič Franc, Supantschitsch Maria por. Pavlovčič in njuna hči Anreja, Maicen Anton, Luckmann Henrik, Andres Maria por. Luckmann, Laurentsich Walter, Danser Terezija por. Laurentsich ter njuni otroci Otmar, Judita in Norbert.

Vsi ti optanti imajo svoje bivalšče v Ljubljani. Njihov seznam bomo nadaljevali v jutrišnji številki.

Huda zima brez snega?

Meščane je začelo pošteno zebsti — Brez moči smo proti zimskemu prahu — Kdaj dobimo sneg?

Ljubljana, 30. decembra. Kdaj meščana zebe, ne spoznamo po termometru, temveč skoraj prej po — tramvaju. Sicer pritise malo ostrejši mraz, se ulice spominjajo in tramvaj ostane skoraj edino prometno sredstvo. Celo najbolj trdoživ kolezarji opuščajo vožnjo s kolesi, mnogi pešci, kakor se zdi, pa tudi ne upajo pokazati nosu na cesto. Vsi silijo v tramvaj, ki ni le javno prometno sredstvo, temveč nekakšna javna ogrevalnica. V nekaterih mestih imajo na ulicah peči, da se pešci pogrejejo ob njih. Zato pa je tem bolj toplo na tramvaju, če zaradi tega, ker potniki grejejo drug drugega in skozi gneto teles bi se včasih ne mogel prevrtiti niti najboljši sveder. Seveda pa kljub temu po lepem običaju zabavljamo nad tramvajem.

Preden je nastopil mraz, so nas na tramvaju učili in vzpodbujali, naj izstopamo spredaj in vstopamo zadaj. Odkar imamo v Ljubljani novejšje tramvajske vozove, se učimo vstopati in izstopati. Novi red na tramvaju navadno vlada nekaj tednov, potem pa zopet vsi pozabimo nanj. Čez nekaj let se zopet kdo spomni, da so na vozovih napisli, kje je treba vstopati in izstopati, in vžabanje meščanov se začne po starih preizkušanih metodah. Meščanov na slavo disciplinirani očitno ne ganejo. Po posebno zadnje čase so bili nekateri nenavadno trmasti. Vendar so se po posamezniki s posebnim veseljem gnetli skozi ves prenapolnjeni voz, od zadnjih vrat k sprednjim. Zdi pa čim je začel pritiskati mraz, vendar nihče več ne poizkuša, kako zleze kamela skozi šivankino uho, razen sprovodnikov.

Meščane je pošteno zeblo zlasti večerj in davi. Letos se še niso navadili hudega mraza, čeprav je zima začela že pred dvema mesecema. Posebno so se razvabili o božiču, ko se nam je zdelo, da se že začnejo pomlad. Prehod iz toplega v hladno vreme je bil prenagel. Temperatura je ni-

hala v nekaj dneh za 16 stopinj. Vendar pri nas temperatura do —10 C še ne velja za hud mraz. O hudem mrazu začnemo govoriti, ko toplota kaže vsaj —15 C. O najhujšem mrazu, ki presega —20 C, govorimo celo desetletja. Vsako zimo pa ni tako mrzlo. Le redko mraz presega —20 C. Po podatkih naše meteorološke postaje do sedaj v Ljubljani ni bila še zaznamovana temperatura —30 C. niti ne l. 1932, ko je znela najnižja v dveh slovenskih krajih —32,8 C.

Po božiču pri nas pogosto pritise mraz. Tudi lani je bilo precej mrzlo. Zdi pa bi bilo mnogo bolj mrzlo, če bi imeli sneg. Zato se pa lahko tolažimo, da mnogo hujšega mraza ne bo, dokler ne bo zapadel sneg. Lani je znela minimalna temperatura 30. decembra —13,2 C sredi mesta, na letališču pa —16,5 C. Bilo je torej približno prav tako mrzlo kakor letos, a lani smo imeli malo snega.

Zadnje čase se naše ulice, kjer cesta ni tlakovana, zavijajo v oblake prahu, da se zdi, kakor da lega megla na mesto. Takšnega prahu ni niti poleti. Tedaj mestna občina tudi lažje napove vojno prahu. Zdi prahu ni mogoče ugnati s škropljenjem. Voda bi sproti zmrzovala in ceste bi poledele, tako da bi zaradi tega promet trpel. Kmalu bi pa bila poledela skoraj zonet zadržena in dvigali bi se oblaki prahu kakor preli. Ob prometnejših cestah je zdaj prah prava nadloga. Sreča je edino, da zdi ljudje ne odločajo tako oken kakor poleti. Prah je na vendar zelo vpliv in sili v hiše tudi skozi najmanjše reže oken. Z njim so pokrta profila hiš in okna so zaprašena, da druge zatemnitve ni treba.

Meščani ne pogrešajo posebno snega, niti najbolj navdušeni smučarji ne, če zaradi tega, ker imajo smučarske terene na Dolenjskem. Včasih je že ostala Ljubljana čez zimo brez snega, čeprav je bilo precej mrzlo, zato se vprašujemo, ali ne bo

snega tudi v tej zimi. Sneg pa lahko pričakujemo kmalu, čim bo sedanj mraz nekoliko popustil. Morda bo začelo snežiti že prihodnje dni, ker zračni tlak popušta. Vsekakor ga smemo upati, da bo v tej zimi še dovolj snega. Samo, da bi ga ne bilo preveč!

Spremembe mezdnih razredov v socialnem zavarovanju

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbo z dne 16. avgusta 1941-XX, št. 88, o preureditvi socialnega zavarovanja, glede na št. 22, odst. 4, zakona z dne 14. maja 1922 bivše kraljevine Jugoslavije o zavarovanju delavcev, glede na navedbo ministrstva za socialno politiko, in ljudsko zdravje bivše kraljevine Jugoslavije z dne 1. novembra 1940, št. 28.628, glede na predlog Zavoda za socialno zavarovanje z dne 18. novembra 1941-XX, št. 118, na podlagi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX, št. 291, in smatrajoč za potrebno, da se v zavarovanju delavcev spremeni in zviša številni mezdni razredov, po zaslusanju mnenja prizadetih strokovnih organizacij, odreja:

Clen 1. Mezdni razredi po navedbi ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje bivše kraljevine Jugoslavije z dne 1. novembra 1940, št. 28.628 ostanejo od prvega do sedmega razreda nespremenjeni. Za osmi razred se določa višina zasluska na dan od 30.40 do 38.— z zavarovanjem najnižjo mezdno.

Dodajata se naslednja mezdna razreda:

Mezdni razred	Višina zasluska na dan	Zavarovana mezdna
IX.	od 38.— do 45.60	38.—
X.	od 45.60 navzgor	45.60

Clen 2. Določbe te navedbe stopijo v moč z veljavnostjo od 1. decembra 1941-XX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Nadomestitev nadzornika za društvo Rdeči križ

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo odločbo z dne 17. oktobra 1941-XX št. 47, upoštevaje, da je bila fašista Ludovico Maffei, ki mu je bila poverjena druga naloga, nadomestiti v njegovi funkciji pri Rdečem križu v Ljubljani, na podlagi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, odloča:

Majorski komisarju De Naki nobilo di Oslak cav. Antonu se poverjajo funkcije nadzornika pri Rdečem križu v Ljubljani. Njegova naloga je tudi izvesti preureditev Rdečega križa po zahtevih novega položaja, nastalega z ustanovitvijo Ljubljanske pokrajine.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Kategorizacija hišnih pomočnic (služkinj) in hišnic

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbo z dne 16. avgusta 1941-XX št. 88 o preureditvi socialnega zavarovanja, glede na zakon o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922, in navedbo ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje z dne 23. marca 1941, št. 3578 o kategorizaciji služnega in pomožnega osebja v hišah, oba bivše kraljevine Jugoslavije, glede na predlog Zavoda za socialno zavarovanje z dne 15. septembra 1941-XX št. 95, na podlagi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291 in smatrajoč za potrebno, da se glede na sedanje razmere spremeni kategorizacija hišnih pomočnic (služkinj) in hišnic, po zaslusanju mnenja prizadetih strokovnih organizacij, odreja:

Clen 1. Kategorizacija hišnih pomočnic (služkinj) in hišnic po navedbi ministrstva bivše kraljevine Jugoslavije za socialno politiko in ljudsko zdravje z dne 3. marca 1941, št. 3578 se spreminja tako, da se te osebe uvrstijo v II. mezdni razred ne glede na kraj zaposlitve in njih dejanski zasluski; nesporenje pa ostane opredelitev hišnih pomočnic (služkinj) in hišnic po navedeni naredbi.

Zavarovalne prispevke je treba predplačati v vsakem mesecu za 26 delovnih dni.

Clen 2. Določbe te navedbe veljajo od dne 1. decembra 1941-XX dalje.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Razveljavitev kategorizacije strežnega osebja v gostinskih obratih v socialnem zavarovanju

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbo z dne 16. avgusta 1941-XX, št. 88, o preureditvi socialnega zavarovanja in z dne 5. julija 1941-XX, št. 60, o prilagoditvi plač in mezd, glede na zakon z dne 14. maja 1922 o zavarovanju

Z novim letom — nov roman ,Nos iz lepenke'

je mojstrovina izpod peresa Ezia d'Errica, ki sijajno zastopa Italijane v mednarodni krmi detektivskih in kriminalnih pripovednikov. Napeto dejanje, presenetljivi položaji in odlični slog so vrline njegovih romanov. Mimo tega pa ima »Nos iz lepenke« še posebno privlačno stran: pričena se v Parizu na dan 3. septembra 1939, ko je izbruhnila vojna med Francijo in Nemčijo... Dasi nima dejanje romana z vojno nič skupnega, mu le-ta vendar ustvarja neko svojstveno, izjemno in tesnobno ozračje, ki še stopnjuje čitateljevo napetost.

Upamo, da bodo naši bralci z enakim užitekrom spremljali komisaria Richarda in ljubčnega doktorja Miliona pri njunem težavnem poslu, kakor avtorjevi mnogostrojni častilci v drugih deželah.

ZACETEK V SOBOTO 3. JANUARJA

delavcev in na navedbo ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje z dne 3. marca 1941, št. 3578 oboje bivše kraljevine Jugoslavije, glede na predlog Zavoda za socialno zavarovanje z dne 15. septembra 1941-XX, št. 93, na podlagi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, in smatrajoč za potrebno, da se razveljavi kategorizacija strežnega osebja v gostinskih obratih in menzah po navedbi ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje bivše kraljevine Jugoslavije z dne 3. marca 1941, št. 3578, in to osebje v socialnem zavarovanju uvrsti v mezdne razrede, ki ustrezajo višini njih plač v gotovini in naravi, po zaslusanju mnenja prizadetih strokovnih organizacij, odreja:

Clen 1. Razveljavlja se kategorizacija strežnega osebja v gostinskih in menzah in v gostinskih obratih vobče, kakor je dolo-

čena z navedbo ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje bivše kraljevine Jugoslavije z dne 3. marca 1941, št. 3578.

Za te osebe se v socialnem zavarovanju določajo mezdni razredi iz št. 21. odst. 3., zakona z dne 14. maja 1922 po skupnem znesku plače, ki jo prejema v gotovini in naravi, pri čemer se zaračuna povisek 5% na plačo kot potrošnina, kjer ni ta izrečno odpravljena.

Za plačilne natakarije s stalno plačo ali brez nje velja za eno stopnjo višji mezdni razred od razreda drugih natakarijev istega obrata.

Clen 2. Določbe te navedbe stopijo v moč z veljavnostjo od 1. januarja 1942-XX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Sladkorja Italiji ne bo primanjkovalo

Se iz lanske kampanje ga ima v zalogi 125.000 ton in ta zaloga ostane letos nedotaknjena

Ljubljana, 30. decembra. Leto 1940/41 je prineslo Italiji rekordno letno sladkorne pese, kar je omogočilo proizvodnjo 545.000 ton sladkorja. S tem je bila krita vsa domača potreba, poleg tega je pa dobila Italija še za rezervo 125.000 ton sladkorja. Glede na tako velike zaloge sladkorja je bilo mogoče spomladi 1941 zmanjšati s sladkorno peso zasejano površino od 150.000 na 130.000 ha, da se je lahko na drugi strani povečala površina s lanom posejaneja polja. Vremenske prilike pa letos za sladkorno peso v Italiji niti v začetku niti pozneje niso bile ugodne. Še nekaj tednov prej začelo kampanje so mnogi računali, da bo letos letina sladkorne pese razmeroma slaba. Zato je kmetijsko ministrstvo odredilo, naj se izdela iz letos pridelane pese 350.000 ton sladkorja in 60.000 etnandren alkohola.

Podatki mnogih italijanskih sladkornih tovarn pa kažejo, da je bila letina sladkorne pese vendarle znatno boljše, kakor se je prvotno pričakovalo. Ob koncu oktobra 1941 so imele Consorcio Nazionale Produttori Zucchero priključene tovarne skupaj 36.132.360 metrskih stotov sladkorne pese.

Od tega predelane v sladkor 29.780.419 stotov, v alkohol pa 6.352.360. Če pomislimo, da so dobile druge sladkorne tovarne, ki niso priključene omenjenemu konzorciu, okrog 2000 metrskih stotov sladkorne pese, vilimo, da je bilo vse sladkorne pese, namenjene za predelavo v sladkor in alkohol, 38.600.000 metrs. stotov. Za krmo se bo porabilo 2 do 3 milijone sladkorne pese. Največji je bil pridelek v severnih krajih, dočim je bil v srednji in južni Italiji slabši. Na prvem mestu glede letošnjega pridelka sladkorne pese je provinca Ferrara, kjer je zbral pridelek 47,92 stotov na hektar.

Sladkorja bo pridelala letos Italija okrog 410.000 ton ali 60.000 ton več kakor je znala prvotna cenitev kmetijskega ministrstva. Tudi proizvodnja melasnega alkohola se bo predvidoma dvignila na 650.000 etnandren. Letos pridelani sladkor bo zadostoval za kritje vseh potreb do prihodnje sladkorne kampanje. Tako bodo ostale zaloge sladkorja iz lanske kampanje, ki so znašale 125.000 ton, nedotaknjene. Ni torej prav nobene nevarnosti, da bi Italiji sladkorja primanjkovalo.

Iz Spodnje Štajerske

Do zadnje smučke in smučarskega čevlja. Včerajšnja »Marburgerzeitung« priobči zimekim sportnikom namerenjen poziv, naj darujejo za vojake na vzhodnem bojišču vse smuči in vse smučarske čevlje. Vsak par smučk in vsak par smučarskih čevljev je nujno potreben in časa za razmišljanje ni več. Nemška vojska potrebuje smuči in smučarske čevlje takoj, da bo lahko kos generalu »zimci«.

Novi grobovi. V Mariboru so umrli zasebnika Elizabeta Poleg, stara 44 let, mesarski pomočnik Jožef Gerner, star 62 let, plešča Angela Drost, stara 44 let, sedlarjeva žena Gisela Rodošek, stara 51 let, zasebnik Ivan Sabotnik, star 93 let, železničarjeva žena Agata Kamescher, stara 73 let, sinček carskega uradnika Klaus Gerstner, star 2 leti in pol, zasebnik Josip Drusovci, star 92 let, čevljarjeva soproga Marija Babšek, stara 32 let, zasebnika Alojzija Cesar, stara 53 let, v Kobilah je umrl stotovodja Janez Zupancič, star 35 let.

Nobenih novoletnih voščil. Glede na položaj transporta opozarjajo oblasti ponovno občinstvo, naj ne pošilja nobenih novoletnih voščil, ker je treba najprej po-

skrbeti za prevoz pošte vojakom na bojišča. Za božične praznike ljudje tega niso upoštevali in so navzlic pozivu pošiljali razglednice z božičnimi voščili.

Mrtvega so našli. V St. Ilju v Slov. goricah zaposleni stavbinski delavec Franc Rahle iz Trbovelj se je vračal domov, pa je zgrešil pot. Našli so ga zmrznjenega v travniku. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico na Pobrežju.

Zbiranje zimске obleke in perila za vojsko na bojišču. V soboto so pričeli tudi po vsej Spodnji Štajerski zbirati toplo obleko in perilo za vojskovo na bojišču.

Proti fraku in smokingu v koncertnih dvoranah. Predsednik nemške državne glasbene zbornice opozarja prireditelje koncertov, naj se glede na vojne čase nošenje fraka in smokinga na koncertih čim bolj omeji.

Civilne poroke. V soboto 20. t. m. sta se v Ljutomeru civilno poročila Leberecht Viher in Marija Leinberger, oba navdušena in marljiva sodelavca okrožnega vodstva štajerskega Heimata. 17. t. m. sta se poročila pri Sv. Tomažu pomožni delavec Anton Toplak in Matilda Rakusca. 22. t. m. sta se poročila v Lučah posestnikov sin Josip Kraker in Kristina Zabernik.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Turek, 30. decembra: Evgenij, Liberij.

DANŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Kraljičino srce.

Kino Union: Zaročenca.

Kino Sloga: Ko se zastor dvigne...

Razstava Debenjak-Jaka-Mihelič v Japonskem pavillonu odprta.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjiti trg 5, Kuralt. Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

Naše gledališče

DRAMA

Turek, 30. dec., ob 17.30: »Bog z vami, mlada leta!« Red Turek.

Sreča, 31. dec., ob 17.30: »Boter Andraž« Izven. Znižane cene.

Četrtek, 1. januarja, ob 14.: »Peterčkove poslednje sanje« Mladinska predstava. Zelo znižane cene. — Ob 17.30: »Rokovnjači« Izven.

OPERA

Turek, 30. dec., ob 17.: »Seviljaki brivci« Red B.

Sreča, 31. dec., ob 17.30: »Večer pri grofu Orlovskem« Izven.

Četrtek, 1. jan., ob 16.: »Prodana nevesta« Izven.

Konkurenca

Proti koncu glavnega odmorja je prišel slavi komik na oder, skočil je k zagrnjalu in pritislil oko na luknjo.

— Kaj je že zopet tu? — je vprašal pristojni režiser.

Slavni komik je molče prikimal in si z drhtečo roko pogladil lase. — Ta subjekt! — je vzklilnil ves ogorčen. — Ta vir nesreče! Večer za večerom ti sedi ta nepremična in nena kladba med občinstvom, sedi v prvi vrsti, bulji vame in se niti ne namene človek da na vse načine trudi, napenja vse sile in si misli: Le čakaj, ti ne pridem do živega. Saj pripravim najhujše drozede in največje čimerkave čisto smeha, tej zmrznjeni ribi pa ne morem do živega!

— Toda Reussner! — poskuša ugovarjati režiser.

Komik pa nadaljuje: Neprestano me muči vprašanje: Ali se zdaj smeje? Zdi se, da se vendar morda smeje! On pa sedi, bulji vame kakor v pogrebni voz in nobena mišica njegovega obraza se ne gane. Kovek me bo uničil, na živce mi gre in do bo voljo mi ubija. Če ga je zagledal, postane nesiguren in konec je vse moje duhovitosti!

— Domislita! — je dejal režiser, nspetent je pa tisti hip zaklical: — Pozor! Na svoja mesta! Ali ste pripravljeni, gospod Reussner?

Da, — je zaškripal komik Pifundl je trikrat stislil pesti, stopil za prvo kuliso in zvonec je rezko zapel po gledališču.

Zadonelo je sprejemno ploskanje, ko je stopil slavni komik na oder. Stal je v stožcu reflektorjev in se smehljaj občinstvu. Ploskanje je postajalo vedno močnejše in gospod, ki je že osem dni večer za večerom sedel v desnem kotu v prvi orkestralni vrsti, se je čezno obrnil, motril nekaj časa z motnimi ribjimi očmi ploskajoče občinstvo, potem je pa zaničljivo zakajhal, sedel zopet nepremično vzravnal in srepo je motril komika, ki je bil prav tedaj izpuštil med občinstvo prvo bombo dovtopa.

Slavni komik se je trudil na vse načine, da bi pripravil do smeha trdovratnega občinstva, ki je zastupljalo v njegovi bližini sedeče občinstvo in sprejemali tudi najbolj posrečene dovtope z zaničljivo kretnjo roke. Ostal je nedostopen, nobena mišica njegovega obraza se ni zganila, niti sence smeha ni bilo videti okrog njegovih nekoliko na stran zakriviljenih ust.

To je bil dvojni med resnobo in humorjem in komik je postajal vedno nervoznejši. Sicer vedno tako poslušno občinstvo se je zdaj izmikalo njegovim rokam tem bolj, čim bolj se je širil ta ledeni val od nepremične sedeče žive mumijske. Komik je postal nesiguren in duhoviti domisleki, ki sicer nikoli niso zgrešili med občinstvom svojega cilja, so se mu zdaj po vrsti izmuznili in izneverili.

Razdražen, ogorčen, strit neprestano misleč na to zmrznjeno ribo, ki ga je bila pripravila ob občinstvu uspeh, je prišel komik po predstavi v kavarno, kamor je vedno zahajal in ko je odločil svoj smeh, je zagledal moža brez smehljaj mišic, sedečega v mirnem kotičku pred svojo črno kavo.

Nekaj časa je stal kakor vkopan, polne srage so mu obile čelo, potem je pa stopil odločno k svojemu nasprotniku in se mu srdito predstavil: — Jaz sem Reussner.

— Oh, je dejala zmrznjena riba, ki so njene motne oči plavale v mastni hideli zamašenega obraza, — zelo me veseli, da se morem seznaniti z vami. Sem eden vaših najbolj navdušenih občudovalcev. Vsek večer sedim v Alhambra-varietetu.

— Žal, — je zamrmral komik in sedel. Globoko je dihal, potem je pa oruhnil iz njega: — Gospod, ali veste, da me upropadčate? Da ste me pripravili ob ves moj uspeh?

— Kako bi mogel storiti kaj takega? Umetnika, kakršne ste vi!

Mož, ki se ni hotel smejeti, je odtkinal z glavjo. — Ljubljene občinstva ste in visoko cenim to, da prejmete za vsak svoj nastop dvesto mark.

— Tristo! — ga je popravil slavni komik, ki se je bilo oglasilo v n'em umetniški častihlepe. — Tristo, gospod moj!

— Za umetnika vašega kova še vedno premalo, čeprav zadnje dni vaši uspehi popuščajo.

— In za to se moram zahvaliti vam! — Gospod, vi mi grozite na živce. Vi nimate občinstva!

— No, no, — zmrznjena riba je dvignila roko v zaščito.

— Gospod, — ga je prekinil komik s trdim sklopom v mislih, — petindvajset mark vam dam za vsak večer, ki bi ga ne presedel v našem varietetu.

— To ni lahko navdušenemu ljubitelju

Cenik za brivske in frizerske obrate

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbo z dne 9. maja 1941. št. 17; glede na uredbi o cenah z dne 12. marca 1941. št. 358; na podlagi kr. ukaza z dne 3. maja 1941. št. 291 in smatrajoč za potrebno, da se uredi maksimalni cenik za brivske in frizerske obrate v pokrajini, odreja:

Člen 1. Maksimalni cenik za brivske in frizerske obrate se določa takole:

A. Za občino Ljubljano

Kategorija I.	Kategorija II.
1. Brivci:	
Brivje brade	2.— 1.80
Striženje brade	4.20 3.75
Striženje las s škarijami	4.50 3.75
Striženje las s strojem	4.20 2.75
Umivanje las	4.80 4.—
Masaža obraza s kremo	1.20 1.—
Česanje	1.20 1.—
Masaža glave z locionom ali podobnim	3.60 3.—
Uporaba kreme ali alkohola ali kolonjske vode	0.50 0.50

Abonmaji: z 20% popustom pri cenah na mesec:

Kategorija I.	Kategorija II.
2krat na teden britje brade in enkrat striženje las	23.— 20.—
3krat na teden britje brade in enkrat striženje las	32.50 27.50
4krat na teden britje brade in enkrat striženje las	42.— 35.—
5krat na teden britje brade in enkrat striženje las	50.50 42.50
6krat na teden britje brade in enkrat striženje las	60.— 50.—
Naročninska karta za 10kratno britje brade	24.— 20.—
2. Frizerji:	
Striženje las	3.90 3.25
Želazna ondulacija	6.— 5.—
Umivanje las	6.60 5.50
Vodna ondulacija in umivanje las	18.— 15.—
Vodna ondulacija brez umivanja las	13.20 11.—
Trajna ondulacija brez vode	50.— 42.—
Trajna ondulacija z vodo	60.— 50.—
Barvanje las brez pričeške	69.60 58.—
Prvo beljenje las brez pričeške	28.20 23.50
Naslednje beljenje las brez pričeške	20.40 17.—
Manikura	6.— 5.—
Masaža obraza	12.— 10.—

B. Za ostalo pokrajino

1. Brivci:	
Navadno britje	1.75 1.50
Striženje brade	3.10 1.90

Striženje las s škarijami	3.50 3.30
Striženje las s strojem	2.70 2.50
Umivanje las	3.60 3.10
Masaža obraza s kremo	0.70 0.75
Česanje	0.80 0.65
Masaža glave z locionom ali podobnim	2.70 2.30
Uporaba kreme ali alkohola ali kolonjske vode	0.50 0.50

Abonmaji: z 20% popustom pri cenah na mesec:

2krat na teden britje brade in enkrat striženje las	17.80 15.—
3krat na teden britje brade in enkrat striženje las	24.50 21.—
4krat na teden britje brade in enkrat striženje las	31.— 26.—
5krat na teden britje brade in enkrat striženje las	37.50 31.50
6krat na teden britje brade in enkrat striženje las	44.— 37.—
Naročninska karta za 10kratno britje brade	18.— 15.50
2. Frizerji:	
Striženje las	3.20 2.75
Želazna ondulacija	5.— 4.25
Umivanje las	5.50 4.45
Vodna ondulacija in umivanje las	15.— 12.75
Vodna ondulacija brez umivanja las	11.— 9.40
Trajna ondulacija brez vode	42.— 35.50
Trajna ondulacija z vodo	50.— 42.50
Barvanje las brez pričeške	58.— 49.—
Prvo beljenje las brez pričeške	23.50 20.—
Naslednje beljenje las brez pričeške	17.— 14.50
Manikura	5.— 4.25
Masaža obraza	10.— 8.50
Umivanje las	5.— 4.25

Tako na ozemlju mesta Ljubljane kakor na ostalem delu pokrajine se zvišajo cene za potrebe na domu za 100%.

Vsi obrati brez razlike morajo imeti izobesene tarife v obliki cenika na občinstvu dobro vidnem mestu.

Člen 2. Kategoriji iz prednjega člena določijo mestno poglavarstvo v Ljubljani oziroma okrajna načelstva in uvrstijo pri tem v I. kategorijo brivske in frizerske obrate, ki so modernizirani, imajo ustrezno opremljenost, gorko in mrzlo tekočo vodo in druge higienske naprave, v II. kategorijo pa vse ostale.

Člen 3. Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo po uredbi o cenah z dne 12. marca 1941. št. 358.

Člen 4. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino
Emilio Grazioli

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavskih ob 16. 18. 15. ob nedeljah in praznikih ob 10.30. 14.30. 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-41
Ljubljana in vseh mestnih kinematografi

Kraljičino sree

SARAH LEANDER
Willy Birgel Lotte Koch itd.

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Resnične trdote gledališkega življenja in umetniškega ustvarjanja so prepričljivo prikazane v filmu

Ko se zastor dvigne...

Sodelujejo priznani gledališki in filmski umetniki. Samo tri dni na sporedu!

KINO UNION • TELEFON 22-21
Krasna filmska drama

Zaročnica

Se mora dovoliti samo en odmor dnevo.

Dolg naj bo eno uro in dovolj se ga naj ob poteku polovice delovnega časa. Kjer bi pa uslužbenkam za odhod in vrnitev z njihovih stanovanj v večjih krajih zaradi velike oddaljenosti ne zadostovala ena ura, se odmor polajša na dve uri.

Zima: na rivierji. Znameniti klimatični kraji na rivierji se sprejemajo številne goste, ki se tjakaj zatekajo iz Lombardije in Piemonta umikajoč se ostri zimi. Rapallo, Santa Margherita Ligure, Nervi, Pegli, Portofino so že polni gostov, ki tamkaj razen cvetja in toplima millega podnebja uživajo vso udobnost dobro opremljenih hotelov in zasebnih vil. Krajne oblasti so s krajevnim turističnim društvom pravosno sklenile z nadrejenimi oblastmi potrebne sporazume za prehrano, da se prilagodi potrebam, ki se javljajo z začasnim navzočnostjo tujcev.

Kositer za zasedbe potrebe. »L'Eco di Roma« poroča, da je bilo sklenjeno nakazati po enemu trgovcu v vsaki pokrajini na predlog Kovinske zveze en ali dva deleža čistega kositra. Kositer bo v majhnih količinah razdeljen tiskam, ki jim bo določilo Podtajništvo vojne proizvodnje.

Način nakupa, ki bo mogel pri Kovinski monopolu po blokiranju cen 40 lir za kg, bo opisan na sami nakaznici. Pri prodaji kositra na drobno, bo treba upoštevati naslednje: obrtniki bodo morali vložiti prošnje na tajništvo Obrtniške zveze, ki jih lo predložijo naravnost vodstvu vojne proizvodnje. Ta bo odločila, kaj bo smatrala za potrebno dodeliti nakaznice; ob nakupu, bo morala trdnika prodajalka odvzeti kupcu odgovarjajoči odrezek nakaznice, ugotoviti, če odgovarja po številu, imenu in količini kopiji v njeni posesti in oskrbeti nato izročitev v odrezku označene količine; prodaja na ceno, ki jo bo smel trgovec zahtevati, bo nakupna cena povišana za 3 lire pri kg, za davek na dohodek in prevezne stroške. Ko bodo posredovalne trdnice prodale vse kositer, ki ga bodo imele na zalogi, bodo poslale vodstvu vojne proizvodnje seznam kupcev, ki jim je bil prodan kositer, in predložile odrezke. Tajništvo pa jim bo priskrbelo novo količino kositra.

Lesna industrija v Ljubljanski pokrajini. »L'Eco di Roma« poroča iz Rima, da obsega lesna industrija v Ljubljanski pokrajini po najnovejših podatkih 36 podjetij. Ta podjetja proizvajajo letno 210.000 stotov orohovega lesa, 60.000 stotov okroglega lesa, 150.000 celuloznega lesa, 150.000 kosov hrastovih pragov za železnice in 230.000 bukovih pragov. Del te proizvodnje se izvažajo preko tržaškega in reškega pristanišča.

Georgina Milinkovičeva v Berlinu. Mednarodni izmenjalni koncerti berlinske pevске akademije so privedli v Berlin avstralsko pevko Georgino pl. Milinkovič, članico monakovske državne opere, umetnico, ki je njeno ime že zaslovelo tudi izven Nemčije. Altistka Georgina pl. Milinkovič je zapela najprej nekaj pesmi hrvaških skladateljev med njimi Hatza in Zajca. Na klavirju jo je spremljal njen rojak Emmeran pl. Lerehenfeld. Pesmi Josipa Marxa in Riharda Straussa so podčrtale vrline njenega lepega glasu, ki prihaja do veljave posebno v višinah, ko učinkuje izredno dramatično. Milinkovičeva je zapela tudi arijo Eboli iz Verdijeve opere »Don Carlos«.

Lastniški vtov opozarjamo na »Gospodinski koledar«. V Gospodinskem koledarju imate za vsak mesec poseben navodeno kaj je treba delati v določenem mesecu na vrtu. Naroča se v knjižarni Tiškovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3. Cena Lit 20.—.

Razmere v Beogradu se izboljšujejo. Pred mesecem dni smo poročali, da je bila v Beogradu omejena poraba električnega toka, ker mestna elektrarna ni mogla več dobiti dovolj potrebne premoga. S svojim obratovanjem so tedaj morale prenehati tudi nekatere manj pomembne industrije, nemoteno pa so še naprej obratovale zlasti industrije, ki so proizvajale različne srebrenike vojnemu ministrstvu potrebne predmete. Kakor zdaj poroča beograjsko »Novo Vreme«, so se razmere v Beogradu spet izboljšale, tako da je bil tramvajski promet, ki je za raztegnjeno mesto, kakršien je Beograd, zelo pomemben, spet delno obnovljen. Promet je bil obnovljen predvsem na tramvajskih progah, ki vodijo v oddaljena predmestja. Za velike potrebe Beograda to še sicer ne zadostuje, vendar pa je za začetek obnove tramvajevskega prometa tudi redna svezna središča s predmestji dovolj. Čim bodo razmere dovolile, bo obnovljen promet tudi na ostalih beograjskih tramvajskih progah.

Božičevanje v Beogradu. Srbski pravoslavni božič še sicer ni bil, vendar pa je Beograd kljub temu tudi nedavno dni pravo silko božičnega razpoloženja. To je bilo razumljivo, saj zivi zdaj v Beogradu velikansko število rimokatolikov, ki so med njimi zlasti nemški vojaki, pa tudi veliko število naših slovenskih rojakov, ki so po razsluži bivše Jugoslavije našli v tej skromni zatiščici v bivši prestolnici. Vsem njim je bilo tudi namenjeno razkošno božično drevo, ki so ga za rimokatoliški božič postavili na Terazijah in ga okrasili z nešteti električnimi žarnicami. Drevesa ne bodo podirli, ampak bo stalo sredi mesta še do pravoslavnega božiča, ko bodo tudi Srbi sedanjim razmeram primerano proslavili letni praznik miru.

Pregledanje kvartopircov v Srbiji. Srbski listi poročajo o nenavadno strogih ukrepih, ki so jih odredila nekatera mesta v borbi proti kvartopircem in tistim, ki radi polkusaajo s kocko na lahek način priti do denarja. Posebni poverjenik za obnovo porušenega Smedereva dr. Dimitrije Ljotić ni prepovedal kvartanja in kockanja samo po javnih lokalih, ampak udi po privatnih domovih. Nadzorstvo nad kvartopirci je zelo strogo in nihče ne uide zaslužen kazni. Podobne stroge ukrepe proti kockarjem in kvartopircem je izdal tudi mestni poverjenik za Obrenovac, kjer se je kockanje zlasti v zadnjih dneh razpaslo. Vse, ki jih zalotijo pri kockanju ali kvartanju v javnih lokalih, pošljejo na pristilno delo. Zanimivo je, da so med strastnimi kvartopirci zalotili že tudi več gospodov, ki zavzemajo v upravnih službi visoke položaje. Niti tem gospodom izgovori niso pomagali, ampak so morali prav tako okusiti strogo kazni kakor vsi drugi.

Zaljubljenec v Srbiji ne priznava. Beograjski listi poročajo o strogi odredbi, ki jo je te dni izdal posebni poverjenik za obnovo Smedereva dr. Dimitrije Ljotić. Obiskovalci filmskih predstav odslje v Smederevu ne bodo smeli biti več pomešani, kakor so bili pomešani doslej, pač pa bodo morali — kakor v cerkvi — močisti sedeti na desni strani, ženske pa na levi. Tema kinematograf ne bo torej mogla več služiti zaljubljenecem kot zatočišče, kjer so si doslej lahko stiskali roke in si zaljubljeno počepavali. Poverjenik dr. Ljotić je prepovedal zaljubljenim parom tudi izprehajanje po samotnih potih. Beograjski listi navedajo, da so bili ti ukrepi prepovedni in da bo z njimi dokaj padla morala v Srbiji precej pridobila. To je po njihovem mnenju tudi pravilno. Narod potrebuje zdravih zakonov, ne pa življenja »na koruze«, kakršno je bilo doslej v Srbiji kar pogosto in od oblastev celo tolerirano.

Fran Ksaver Meško živ. Ob razsluži bivše Jugoslavije so se po slovenskih krajih razširile vesti, da je znani in priljubljeni slovenski pisatelj Fran Ksaver Meško umrl v neki bolnici na štajerskem. Veste niso bile od nobene verjetne strani potrjene in so naši ljudje dolgo ugibali, kaj se je z Meškom zgodilo. Iz Beograda zdaj poročajo, da je Fran Ksaver Meško tam živ in zdrav. To vest beležimo tudi mi z iskrenim veseljem.

Iz hrvaške diplomacije. Hrvaški državni poglavar dr. Ante Pavelić je podpisal odredbo, ki je z njo postavljen dr. Tomo Turato za konzula neodvisne hrvaške države v Gradcu, ing. Marko Edimović pa za konzula neodvisne hrvaške države v Pragi. Hrvatski diplomatski zbor se tako čedalje bolj izpopolnjuje. — Novega hrvaškega poslanika pri nacionalistični španski vladi, grofa Pejačevića, ki smo o njegovem imenovanju že poročali, je te dni sprejel Caudillo, ki mu je grof Pejačević izročil svoje poverljivost.

Nesreče. Včeraj so bili sprejeti v ljubljansko splošno bolnico naslednji ponesrečenci: — Marija Kovač, 69-letna zasebnica iz Ljubljane, je padla na stopnicah in se precej močno pobila po obrazu. — Franc Jeršin, 40letni gozdni delavec iz Vidma, Dobropole, je vozil domov hlode. Hlod mu je padel na levo nogo in mu jo zlomil. — Ignac Tomšič, 14-letni sin posestnika z Dobropole, je pri igri padel in si zlomil desno nogo. — Ivan Frkov, 14letni sin posestnika iz Dobrunja, je padel na poledenosti cesti in si zlomil desnico. — Anton Mali, 20-letni hlapec pri Angeli Cerne na Fužinah, je bil prepehan v bolnico nezavesten. Ranjen je na glavi in rokah. Na brž je padel z voza. Ko se je osvestil, se ni spomnil, kako se je nesreča pripetila. — Hermína Klembas, 50-letna žena strojnega mojstra iz Ljubljane, si je pri padcu zlomila desnico.

Prodaja kovinastih igrač

Za prodajo igrač iz kovin, ki so se razvijale v razdobju od 15. decembra do 15. januarja in z ozirom na intenzifikacijo nakupov s strani konzumentov, ki se v takih dobrih dognaj, se dopuščajo, da se v nasprotju z dispozicijami naredbe Visokega komisarijata z dne 9. 10. 1941. št. 1. št. 484/82-41 izvaja prodaja omenjenih predmetov brez knjiženja v registrih, ki so predvideni v zgoraj omenjenem dekretu.

Prodaja kovinastih igrač

Za prodajo igrač iz kovin, ki so se razvijale v razdobju od 15. decembra do 15. januarja in z ozirom na intenzifikacijo nakupov s strani konzumentov, ki se v takih dobrih dognaj, se dopuščajo, da se v nasprotju z dispozicijami naredbe Visokega komisarijata z dne 9. 10. 1941. št. 1. št. 484/82-41 izvaja prodaja omenjenih predmetov brez knjiženja v registrih, ki so predvideni v zgoraj omenjenem dekretu.

Iz Ljubljane

Iz Zlatostrove je pripravil »Vesela« teater zopet nov program št. 13, ki bo poskrbel za dobro voljo Ljubljane. Na Silvestrovo je predstava ob 18.30, na Novega leta dan so pa tri predstave: ob 14.30, 16.30 in 18.30. Na sporedu: kratke burke, flustrirani vici, petje, akrobatika itd. Kot gost sodeluje bivši prvak beograjske in ragrebške drame g. Ljubisa Jovanović. — Godba: Adamci jazz. Predprodaja vstopnic v sredo od 10 do pol 13, in od 16. dalje, na Novo leto od 10. ure dop. nepredkinjeno do večera.

Davi še huji mraz. Včerajšnji dan je bil doslej najmržljivi v tej zimi, danes pa bo, kakor vse kaže, še mržljeje. Včeraj je znašala maksimalna temperatura sredi mesta — 5°, zunaj mesta (na Barju) pa — 6°. Ker je minimalna temperatura sredi mesta včeraj znašala — 11.2°, je torej znašala srednja temperatura — 8.1°. Ponoči se je še bolj ohladilo, tako da je znašala do 5° minimalna temperatura na Kongresnem trgu — 14.2°. Na Barju je bilo še malo mržljeje; minimalna temperatura je znašala — 15°.

Na novo leto toči pržnana najhuljša originalna vina refoško, dingač, verono, rebulo, fraskati, rizling, chianti, čez ulico po 9 lir gostilna Lovšin. 593-n

Podružnica SVD šiška opozarja svoje člane na razglas v omarih o škropljenju sadnega drevoja in na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 4. januarja ob 15. uri v risalnici ljudske šole v Zg. šiški.

Z Gorenjskega

Gorenjska mora postati del Koroske. »Karavankenbote« približuje v svoji številki z dne 24. t. m. obširno poročilo o prevzemu vodstva civilne uprave po novem gaulajterju dr. Ralnerju, ki si je ob tej priliki ogledal vse večje kraje Gorenjske. Na Bledu je bila združena izročitev civilne uprave s pomembno svečanostjo, potem se je po novi gaulterji s svojim spremstvom odpravil v Kranj, Kamnik in Radovljico.

Povsod je imel važne razgovore s podrejenimi zastopniki civilnih oblasti. Svoj sedež je sklenil prenesti v Celovce, kamor odide z njim tudi bivši vladni svetnik dr. Hierzegger, ki postane eden njegovih najhujših sodnikov. Sedež službenih, ki se ostanjejo, pa ne bo Bled, temveč Radovljica. Vse življenje in ustvarjenje v novih pokrajinah Koroske se mora usmeriti na Celovce. Radovljica pa postane novo važno upravno središče in dobi dokončno nemško lice. Končno je novi gaulterji izjavil, da bo Gorenjska postala del Koroske, kar se pravi, da bodo tudi prebivalci Gorenjske deležni vseh pridobitev narodnega socializma v veliki nemški državi.

Božničnice policije v Kranju. Politijska stotinja v Kranju je priredila božničnico, na kateri so bili po običaju nemške policije obdarovani revni otroci. Iz svojih prihrankov je moštvo policije obdarovalo revne otroke. Darila so ga dobili tudi policijski uradniki sami. Obdarovanju je sledil zabavni del večera, na katerem so se prepevale koroske pesmi, vmes pa je bilo tudi več humorističnih nastopov.

Uradno poslopje v Kranju so popravili. Uradno poslopje v Kranju so obnovili in popravili. Izmenejali so stare žrtle mize in omare ter preperela tla. Stene so na novo pobelili.

Radio Ljubljana

CETRETEK, 1. JANUARJA 1942/XX
7.30: Poročila v italijanski. 7.45: Slovenska glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Mali orkester lahke glasbe pod vodstvom Bojana Adamiča. 12.35: Mali orkester pod vodstvom mojstra Lakkarta. 13: Napoved časa, poročila v italijanski. 13.15: Komunične glasbene stane. Oboroženih sil v slovenski. 13.20: Romances in pesmi. Radijski orkester in zbor pod vodstvom mojstra Galina. 14: Poročila v italijanski. 14.15: Pesta glasba-orkester pod vodstvom mojstra Petralia. 14.45: Poročila v slovenski. 17.15: Kmetijski predavanje v slovenski. 17.35: Koncert violinstke Franke Rolec-Ornik, pri klavirju Marta Osterc-Valjalo. 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Opretna glasba. 20: Napoved časa, poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. 20.30: Koncert komornega zbora pod vodstvom D. M. Šifanca. 21: Prenos iz milanske Scale: Ernani; v odmorih slovensko predavanje in vesti v slovenski. 22.45: Poročila v italijanski.

SPLOŠNO KROJASTVO
za gospode, dame in otroke, kakor tudi popravlila in obrabčanje. Cene nizke, prvovrstna izdelava. Istotam poučujemo

knjžno risanje (najnovjši, brezhibni kroji). Izdelujemo vse vrste kroje po meri. Se pripravljamo! — Ljubljana, Kolodvorska ulica 18/I, drugo žvišče, ali Copova ulica št. 10/I, vhod iz Resljeve ceste. 2077

MALLOGLASI

MOTNJE V CREVESJU
neredno stolico, krče, slabosti in drugo vam prežene redno uživanje Ambrozeve medije. Kateri dobite le MEDARNI, Ljubljana, Židovska ulica 6. Resljeve ceste. 2077

Sportni pregled

V telovadnem dvoboju je zmagala Italija

Ze včeraj smo kratko poročali o prvih izidih telovadnega dvoboja med italijanskim in madžarskim moštvom v Milanu. Po vah na bradih in krogih so za nekaj stotik točke vodili Italijani. Na sporedu tekmovalnja v okviru prireditve, ki je obsegala še druge telovadne, glasbene in plesne točke, pa so bile še proste vaje, vaje na konju z ročaji in vaje na drugo.

Borba za zmago je bila izredno ostra in končni izid so odločile stotinke točk. Zmagala je italijanska vrsta, ki je »brala 276.95 točke, med tem ko so Madžari dosegli le 276.50 točke. Med podincii sta bila najboljša Italijan Armelloni in Madžar Toth, ki sta dosegla oba po 47 točk, tretji je bil Italijan Perego 46.50 točke, četrty in peti pa zopet Italijan Floravanti in Madžar Santha s 46.40 točke.

Zmaga Italije je zaslužena in pomeni revanžo za zadnji poraz, ko je italijanska telovadna vrsta gostovala v Budimpešti. Obe reprezentanci nastopita jutri ponovno v Padovi.

Cuccelli zmagovalac v Barceloni

Pretekli petek se je končal teniški turnir v Barceloni, ki ga je priredil barcelonski teniški klub. Ze včeraj smo zapisali, da sta se plasirala v finale podincinev Cuccelli in Romanoni s zmagama nad Henklom in Giesom. Oba para sta prišla tudi v finale dvojice. V finalu je Cuccelli s lahkoto premagal svojega tovariša Romanonija v treh setih 7:5, 6:4, 6:3. Cuccelli je bil izvrstno razpoložen in je v svojo igro, ki ji najboljši italijanski igralec ni bil kos, navdušil gledalce.

V tekmovalju dvojice sta zmagala Nemca. Toda borba je bila trda in se je odločila šele po 5 setih. Italijana sta zmagala v prvih dveh 2:6, 8:10, nato pa sta popustila in Nemca sta izenačila s 6:2, 6:3. Odločilni set je bil zelo ogoren in šele pri stanju 9:8 sta Italijana zgubila odločilno žogo ter set s 10:8.

V tolaščenem tekmovalju je v finalu zmagal Scotti nad Agazijem 6:2, 6:1, 6:3.

Inseriraj v »Slov. Narodu«

Macchine apparecchi sollevamento S. A.
TORINO — CORSO ORBASSANO 132 — Tel. 31968

Macchinario — apparecchi sollevamento — utensileria e ferramenta — attrezzature da impresa — organi trasmissione — officina per riparazioni

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

Stroji — dvigala — potrebščine in delavnice — opreme — transmissie — delavnice za popravila

DNEVNE VESTI

Opozorilo naročnikom

Danasnji staveki smo priložili polnoizdane za vse naročnike, ki prejmejo list po pošti. Prosim Vas, da se jih poslužite ter nam nakazite naročnino po možnosti takoj prve dni meseca januarja, da nam tako olajšate poslovanje. One naročnike, ki so z naročnino zaostali prosimo, da plačajo zaostanek istosčasno z naročnino za tekoči mesec, ker bomo drugače prisiljeni vsem tem list ust

Zatiranje zelenjadnih boleznijeseni in pozimi

Sežiganje ostankov rastlin, poapnenje zemlje in globoko prekopavanje koristijo v večini primerov

Ljubljana, 30. decembra. Zemlja in njeno obdelovanje terjata od človeka vse njegove sile. Celotno leto, ko se mu zdi, da se bo mogel od napornega dela upočiti, bo skrben gospodar vedno našel delo, ki ga ni mogoče prezreti, če hočemo, da ne bo naslednja letina po naši malomarnosti manjša. V zimskem času, ko pritiska hud mraz in je zemlja pokrita s snegom, res ni mogoče nič opraviti, zato pa je na nekatere stvari treba misliti že v jeseni. Ugodno vreme, ki nam ga prinaša letošnji december nam še sedaj omogoča, da opravimo marsikaj, kar bo našim vrtnim in sadnim nasadom v korist.

Preteklo sredo je v okviru predavanj Sadjarskega in vrtnarskega društva, kakor smo že poročali, predaval inž. Franjo Janežič o zimskem zatiranju škodljivcev in o boleznih v zelenjadem in sadnem vrtu. Predavanje je bilo zelo poučno in želeli bi bilo, da bi naši nepoklicni vrtnarji v svojo korist upoštevali njegove koristne nauke. Da seznanimo tudi širši krog naših vrtnarjev z izvajanjem predavatelja, prinašamo kratek izvleček, ki pač v toliko ne bo popoln, ker so bili poslušalci v prednosti, da so mogli vse opisane škodljivce in bolezni na zelenjavi opazovati tudi na izvršnih sklopih slikah.

Pred nastopom pravi zime je treba v pozni jeseni opraviti na vrtu še nekatera dela v obrambo rastlin. Zlasti je važno, da nekatere ostanke rastlin sežgemo, zemljo poapnimo in jo globoko prekopljemo. Tako bomo uničili mnoge bolezni in številne škodljivce, ki se skrivajo v zemlji ali pa na ostančkih.

Bolezni kapusnice

Na korenju zelja in ostalih kapusnic, na redkvi in repi najdemo velikokrat aenavne izrastke ali grbe. Po velikosti in obliki so različne, na mladih sadikah imajo velikost grahovega zrna, kasneje pa dosežejo celo velikost pesti. V začetku so enake barve in trdnosti kakor zdrav koren, kasneje pa postanejo, pričnejo gniti in razpadajo v kašasto stvar, ki se pomeša z zemljo.

Enako se borimo tudi proti kljunotaju. Ostanke križnice, predvsem kocene sežgemo, zemljo poapnimo in globoko prekopljemo. Kljunotaj napade predvsem podzemniške dele stebel in korenine, kjer najdemo pogosto široke lečnaste velikosti. Če jih prerežemo, najdemo v njih bele ličinke z rjavo glavo in brez nog. Kljunotaj prezimuje deloma v obliki buba v zemlji, deloma pa kot ličinka v šisah. Hrošček je dolg 3 mm in je črne barve.

Na enak način kakor prej opisana škodljivca zatiramo se željno muho, ki napada cvetoča, kolerabo, redkvice in druge križnice. Napadene rastline je mogoče z lahko izruti iz zemlje, ker jim nianj-kajo korenine. V spodnjem delu stebila so rovi, v njih pa 1 cm dolge bele breznožne ličinke žerke zeljne muhe. Muha, ki je deloma podobna naši domači muhi, se pojavlja od pomladi do jeseni v treh rodovih in odlaga jajčka na steblo pri dnu ali pa v zemljo v bližini rastlin. Iz jajčk se že v nekaj dneh razvijejo žerke, ki se zarijejo v podzemniške dele kocene. V kocenu žerke jo tri do štiri tedne, nato se pa v zemlji zabubijo in tam prezimijo.

V pozni jeseni zatiramo tudi bube kapusovega belca. Poiskati jih moramo po njehovih prezimovalnih krajih, na ograjah, urevih, zidovih itd. Pri tem delu pa je treba paziti, da ne uničimo porjavelih bub, kajti v njih so na ezidniki, ki so največji sovražniki kapusovega belca. Svoja jajčka namreč odlagajo največkrat v bube ali gosenice kapusovega belca in jih njihove ličinke razjedajo in končno uničijo.

Bolezni fižola

Tudi za fižolom je treba zbrati in sežgati vse ostanke. S tem zatiramo tri nevarne bolezni.

Najbolj razširjena fižolova bolezen je pri nas vdrta pegavost. Napada stroke, liste in stebelca. Na zelenem stročju so okroglaste, v sredini izdoblene, rjave in skratno rdeče obrobene pege. Skozi strok prispe gliva v zrna, ki dobe večje ali manjše pege. Če posadimo okuženo seme, sploh ne vzklizi, ali pa propadejo mlade bilke, ki so po stebelcu in listih polne rjavih peg. Bolezen se prenaša predvsem s semenom ali z ostanke rastlin, ki smo jih jeseni pustili na vrtu.

V sušnih in toplih letih nastopa hula fižolova škodljivka fižolova pršica. To je pol mm dolg pa kovec rjav rdeče barve ali rumen ali zelenkast in čisto še temno lisast. Najraje se naseli na nizkem fižolu na spodnji strani listov. Napadeno listje

postane med stranskimi rebri rumenkaste, nato rdečkasto rjave barve in čisto malo nazven izbočeno. Ko dobi v celoti rjavkasto rdečo barvo se predčasno posuši. Pršica prezimuje kot odrasla samica, ki je zelo odporna proti mrazu, na odpadkih fižola in drugih rastlin, mnogokrat pa tudi v razpokah fižolovk. Ostanke fižolovk moramo zato sežgati, fižolovke same pa opaliti nad ognjem.

Na listju med žilami in žilicami nastopa glivična bolezen porjavenje fižolovega listja. Rjave pege so oglatih likov. Bolezen se zlasti rada razpaze proti jeseni. Ker prezimuje na listju, moramo listje z drugimi ostanke sežgati.

Škodljivci graha

V sedanjih časih pa tudi zatiranje grahovega zavijača in graharja. Delo je toliko bolj važno, ker so to edini načini zatiranja teh škodljivcev.

Crivost grahovi zrn povzročajo rumene ali zelene gosenice lisastega in rjavega grahovega zavijača. Metulji ležejo jajčka ob cvetenju graha na vse nadzemne dele grahovin rastlin. Gosenice se potem prerijejo skozi majhno luknjico v strok in žrejo se mehko zrnje. Po dveh do treh tednih zopet zapustijo stroče in se spustijo v zemljo, kjer se spomladi zabubijo. Grahovega zavijača zatiramo tako, da sežgemo vse odpadke grahovi rastlin, zemljo pa globoko prekopljemo.

Hroščki graharji ležejo jajčka na mlade grahove stroke. Ličinka se naseli skozi strok v grahovo zrno. Razvija se v hroščka, ki izleti na dan šele prihodnjo pomlad. Dokler je grahar v zrnu, ostane grah nepoškodovan. Uničimo ga, če februarja prenesemo grah iz shrambe v prostor s temperaturo 20 do 22 stopinj Celzja. Tako jih predčasno izvajamo iz zrna, nakar jih brez težave ločimo od zrna in uničimo.

čimo. Tak ol hroščev očičen grah je zopet užiten.

Enako škodljiv je podoben hrošček, ki ga imenujemo fižolar. Je velik škodljivec fižola, tem bolj ker se v vsako zrnje zarije do 15 hroščkov. Zatiramo ga na enak način kakor graharja.

Bolezni kumar in paradižnikov

Sežiganje ostankov je tudi način zaje-zevanje razvoja glavnih boleznij kumar: listnega paleža in garij. Listna palež nastopa že na prvih listih v obliki rumenih in rjavkastih peg. Na starejšem listju se pojavijo zelo številne belkastorjave okroglaste pege, ki se v sredini posušijo in dobio luknje ali razpadejo celi deli lista. Na mladih kumarah se pojavi gliva običajno v bližini muhe in se plodovi na tem mestu stisnejo in zgrbančijo.

Cesto so kumare pokrite tudi z zelenkastočrno mokasto prevleko glivnih trosov, v obliki vdolbenih peg. Napade so jih garje. Troši imajo na sebi pogosto krpelje lepljive tekočine. Pri močnem napadu se plodovi zgrbančijo in propadejo.

Na paradižnikih nastopata dve nevarni bolezni: glivično trošenje stebel in bakterijska ovelost paradižnikov. Obe povzročata naglo sušenje celih rastlin. Pri prvi nastopa ovelost cele rastline nenkrat, doci se pri drugi uveljavlja le postopoma na posameznih listih in poganjkih. Učinkovita sredstva za zatiranje so sežiganje ostankov in razkuževanje kolikov v 5% raztopini formaldehida, če jih namerjamo uporabljati še naslednje leto.

Preko zime moramo poloviti tudi mnogo bramorjev. Jeseni zakopljemo na več mestih po vrtu 60 do 70 cm globoko nekaj konjskega gnoja. V gnoju, ki je toplejši od zemlje, se zberejo bramorji. V februarju gnoj izkopljemo in bramorje uničimo.

Beseda o prehladu

Topla obleka in perilo sta pogosto kriva, da se človek prehladi

Pritisnil je mraz, množe se primeri lahke influence in ni čuda, da smo prisiljeni tako pogosto govoriti o prehladu. D-brdošel je nam zdaj vsak nasvet, kako se ubranimo prehladu kot enega največjih sovražnikov našega zdravja. Za prehlad je zljaj posebno nevaren čas, ko se temperaturna tako hitro menja. Če se hočemo za-varovati proti boleznim v zvezi s prehladom, kaj radi zagrešimo nespornost, zapopaden že v samem izrazu prehlad. Pozabljamo namreč, da povzročijo tudi navadne tako zване prehladne bolezni bacili in morali bi torej bolj skrbeti za to, da bi se obvarovali take infekcije, kakor pa da se varujemo mraza.

Proti bacilom je pa najboljša zaščito sredstvo svež zrak. Da je važno pozmi zadostno in redno prezračiti vse prostore, zlasti take, kjer dela ali prebiva več ljudi, je zdaj pač že splošno znano. Mnogi zdrav-niki pa poleg tega trdijo, da se pozimi pretoplo oblačimo, kar velja zlasti za moške. Moški obleče navadno toplo perilo in zimske obleke, čim zališi po mrazu. S tem pa trpi škodo najprostranejši organ človeškega telesa koža, ki mora opravljati toliko za zdravje neobhodno potrebnih opravil. Na dve izmed njih moramo polagati posebno važnost, kadar govorimo o prehladu. Prvo je dihanje, ki je sicer samo v oporo delovanju pljuč, pa je vendar ve-

likega pomena. Če kožno dihanje ni v re-du, morajo pljuča, ki jih koža pri tem opravi samo podpira, delati več in so zato pogosto preobremenjena.

Topla debela obleka in perilo, ki zalržu-jeta zrak, da ne more do kože, ovirata s tem kožo pri njenem dihanju. Pljuča in sapnik morata opravljati tako rekoč nad-ure in v slabem mestnem zraku po vrhu pa še v zaprtih prostorih se pljuča zelo utrudijo, zlasti če ne more do človeškega telesa dovolj sončnih žarkov. S tem je ja-na bacili večja možnost, da povzročijo na oslabljenih organih kataralne pojave.

Druga važna naloga kože je, vzdrževati v telesu enakomerno toploto, kar se do-siže s krčenjem v mrzlem in razširjenjem v toplem vremenu. Pri našem spremenljivem podnebnju je koža v navadnem stanju v ne-prestnem menjavanju krčenja in širjenja, da se ohrani tako kri pri normalni toploti. Debela topla obleka pa zmanjša elastčnost kože, tako da postane sčasoma podobna gumiju, ki je svojo elastičnost povsem izgubila. Tako koža je mnogo bolj izpostavl-jena učinkom mraza in s tem se zniža temperatura vsega telesa. Tudi to je do-brodošlo bacilom, ker se zmanjša odpor-nost organizma proti njim. Pretirano topla obleka in perilo dosežeta torej navadno prav nasprotni učinek, kakor ga pričaku-jemo, ne obvarujeta nas prehladu, temveč ga povzročata.

Božični prazniki za bodočo žico

Nemški Rdeči križ je obdaroval vojne ujetnike in civilne internirance

Mnoge Nemce v inozemstvu je presene-tila vojna ali pa so jih pozneje o gnali z ladij v koncentracijska taborišča. Tako ka-kajo za bodočo žico na konec vojne. Ga-silo nemškega Rdečega križa poroča, kako so bili ti Nemci obdarovani za božične praznike. Že več tino pred božičem so bila odposlana božična darila iz glavnega skladišča nemškega Rdečega križa po vsem svetu. Vsako znano nemško koncentracijsko taborišče je dobilo okrog 20 zabojev božičnih daril. V njih so bili razen okra-skov za božična drevesca knjige in note,

žepni koledarji, revije, zabavne igre, like itd.

Da bi internirancem vsaj deloma olajšal usodo med božičnimi prazniki, je nemški Rdeči križ poleg tega nakazal delega-tom mednarodnega odbora Rdečega križa, ki se je po vseh državah za vojne ujetnike in civilne internirance, precej denarja in s tem omogočil skupno praznovanje bo-žičnih praznikov po koncentracijskih taho-riščih. Nemški Rdeči križ se je zavzel tu-di za neinternirane nemške žene in otroke. Tudi za nje so dobili delegati na razpolago

večje zneske, da so jih lahko razveselili z darili v denarju ali blagu. Poleg Rdečega križa so poskrbele za obdarovanje Nemcev v sovražnem inozemstvu tudi druge usta-nove doma in v tujini.

Posebna skrb je bila posvečena nemškim vojni ujetnikom. Vsa nemška vojni ujet-niki je dobil osebno narj naslovljen zavitek od nemškega Rdečega križa. Upravni urad vrhovne komande nemške vojske je dal v ta namen na razpolago primerno količino živil. Zavitki so bili okrašeni s smrekovi-vimi vejicami in božičnimi svečkanu. V vsakem zavitku je bil žepni koledar, poti-ca, štirje kosi čokolade, ena škatlica kon-

serviranih rib, svinčnik, več škatlic ciga-ret, vretica orehovi jedrc, žepno ogledal-ce, glavnik in še nekaj drugih drobnarij. V nekaterih zavitkih so bila poleg tega na vitaminih bogata živila, kakor šunka, r-be, konzerve, konservirani paradižniki, suho sadje in žepni robci. V vsa koncentracijska taborišča so pa poslali tudi večje količine prepečenca. S tem so hoteli ugotoviti, da-li je mogoče pošiljati prepečenec v tuje kraje ne glede na različno podnebje. Nemški voj-ni ujetniki so namreč vajeni doma pšenič-nega odnosno rženega kruha, v ujetništvu pa dobivajo večinoma koruzni krun.

Ali je sport za ženske priporočljiv

Zdravnik dr. Knoll ugotavlja, da zmerna gaštev sporta ženskemu organizmu ni škodljiva

V sportni rubriki časopisa iz leta 1929, ki nam je prišel po naključju v roke, čita-mo naslednje:

»Pri ženskih sportih ne smemo več iz-gubljati časa. Nikakor ni prav, da dovo-ljujemo upropašanje celega pokolenja mladih, jedrih deklet in žena. Obvezani smo, da nekaj ukrenemo. Vsakdo, ki se je s temi stvarmi bavil, pozna dovolj pri-merov, iz katerih izhaja, da se je ženski sport razvil v težek greh, ki uničuje telesa mladih deklet in jih onesposablja za življenjski poklic vsake žene, za materin-stvo.«

Danes po dvanajstih letih se nam zdijo to mišljenje prav tako zastarelo, kakor je zastarel list, v katerem je bilo napisano.

Ravnatelj prof. dr. med. W. Knoll, ki sodeluje na sportsko-medicinskem institu-tu vseučilišča Hansa, je pod naslovom »Konec legende o težkih porodih pri sport-nicah« napisal zanimiv članek, ki vsebuje med drugim naslednje:

»Pred približno 13 leti so bile v medi-cinskih časopisih objavljene strokovne razprave, ki so hotele dokazati, da so pri ženah, ki so se bavile s sportom, po-goste kasnejše porodov. Često pa, da so tudi porodi združeni s težkimi posledica-mi za mater in otroka. Pri tem se je predvsem navajalo jahanje v moškem sedlu, vezbanje na raznih orodjih, ven-dar brez podrobnejše označitve, za kate-ra orodja gre, zaustavljanje pri smuča-nju itd. Govorilo se je celo o »pomoga-čnju« žensk, ki se bavijo s sportom. Dve leti kasneje se je lotila E. Caspar naloge, da preuči, koliko so te navedbe resnične. Kljub temu da je prekontrollirala nad 50 porodov, ni mogla ugotoviti niti enega dejstva, ki bi govorilo za resničnost gor-njih trditev. Čeprav so se tako pokazali povsem negativni rezultati, se je vendar do danes držalo mišljenje, da imajo žene, ki so se bavile s sportom, pri porodu mnoge težkoče.

V času svoje 25letne zdravniške prak-se nisem pri danju porodno pomoči ni-koli videl kakršnihkoli poškodovanj, a si jih niti ne morem zamisliti. Mišice, pri-hajajoče v poštev, se pri ženskem sportu snloh ne uveljavljajo. Kolikor se tiče mišic maternice, sport nima na njih nikakega vpliva, ker ere pri tem nač za gladke mišice, ki sploh niso podrejene naši vo-

lji. Porodne težkoče, ki izhajajo od tod, ni-majo z gojitvijo sporta prav nobene zve-ze. Nasprotno, sport povzroča jahanje tre-bušnih mišic. To dejstvo je treba smatra-ti kot blagodejno za porod, ker ima do-bro in močno delovanje trebušnih mišic izredno ugoden vpliv. To so stvari, ki so znane vsakemu zdravniku za porode.

Z namenom, da spoznam prilike pri na-ših najboljših sportnicah, sem poslal se-demdesetim med njimi, ki so poročene, vprašalno polo. Pet od teh žena sploh ni-ma otrok, ker so se šele nedavno poročile. Ostale imajo enega ali več. Dale so življenje okoli 100 otrokom in večina po-rodov je potekala normalno. Med njimi je 21 najboljših sportnic, ki so dolga leta so-delovale v tekmovalnih in dosegle izvrst-ne uspehe. Vse so se zelo zgodaj poročile in 13 med njimi je popolnoma normal-no rodilo, polovica celo z veliko lahkoto. Pri dveh v starosti od 25 do 26 let, ki to-rej nista bili več zelo mladi, je trajal po-rod doli časa, kar je glede na njuna leta samo po sebi mogoče. V dveh naslednjih primerih v zadnjem času, pri katerih je, kakor pravijo, zaradi sporta prišlo do po-rodnih komplikacij, se z natančnejšim opazovanjem stanja stvari ni moglo najti osnove za mišljenje, da je tem komplika-cijam res bil vzrok sport.

Iz vseh izkustev, ki se oslanjajo na za-dostno veliko število preiskanih ljudi, iz-haja, da nimajo ženski sporti v obliki, ka-kor se goje pri nas, nobenega neovolnive-ga vpliva na kasnejše porode. Zaradi te-ga s polno pravico z zdravniškega stališ-ča enkrat za vselej odklanjamo vso to legendo in trdimo, da nima nobene zveze z zdravjo vzrojo našega mladega ženskega naraščanja. Veselilo bi nas, ko bi se po-doljših letih končno uveljavil tak nazor, ki je že vse predolgore prejšnje nenozna-nje stvari plašilo naša dekleta pred zdrav-nim sportnim udeleževanjem.

Tako je mnenje tega zdravnika. Glede na različna mišljenja o škodi, ki jo utr-ne žene, če se bavijo intenzivno s sportom, ki na še do danes niso zadostno podprti in dokazani, smatramo, da se sport sme našim dekletom in ženam na vsak način priporočiti. Drugo je seveda vprašanje tr-dih priporoč za težavna tekmovalna. S tem mi naj še bavijo le tiste, ki kažejo izraz-ite sposobnosti, in to vedno pod nadzor-stvom strokovnega zdravnika.

Slon v copatah

V nekem turškem pristanišču so videli ljudje nedavno kaj čuden prizor. Iz Afrike je bil prispel transport eksotičnih živali, med katerimi je bil tudi slon. Tistega ju-tra je bila v pristanišču poledica in pre-vozniki so se ball, da bi utegnili slonu spodrsniti. Zato so mu v naglici pripravili klobučevinaste copate, opremljene z aekakšnimi drezami. Da bi se pa slon ned potjo do kolodvorov v mrazu ne prehladil, so mu postregli še s kuhanim vinom, ki so mu ga dali kar štiri litre. Človeku bi po-magala taka »inkajca« se preveč in bi najbrže celo po peščenih tleh ne mogel ho-diti, kaj šele po poledenelih, slonu se pa ni dosti poznalo, da je popil štiri litre kuha-nega vina. Vino in copate so storile vro-je — brez najmanjše nezgode je prišel slon na kolodvor, od koder so ga odpeljali v živalski vrt.

Francija priključena na nemške avtomobilske ceste

Francosko prometno ministrstvo priprav-lja načrte za zgraditev treh velikih avto-mobilskih cest v severni Franciji. Zgrajene bodo med Parizom in Lille, Parizom in Calaisom ter preko St. Quentin do Lüt-ticha v Belgiji, kjer bodo priključene na nemško cestno omrežje. Gre za načrte, ki bodo za novo Evropo velikega prometno političnega pomena. S tem bo namreč Francija priključena na glavno transkonti-nentalno avtomobilsko cesto, ki je deloma že dograjena, deloma pa se še gradi, in bo vodila od Ostende preko Bruslja, Kölna,

Frankfurta, Nürnberga, Dunaja, Buitim-pešte, Zagreba, Beograda in Sofije do Istan-bula.

Lovci na kolesih

Na Holandskem ima o društvo lovcev kraguljev, ki se imenuje Adriaan molten in sicer po slavnem pred leti umrlem lovcu in krotlicu kraguljev. Člani društva hodijo še sedaj kakor srednjeveški vitezi na lov na kragulje, samo da ne drve na iskrnih konjih čez polja in gošče, temveč se vozi-jo s kolesi. Nedavno je vzbudila družba lovcev na kolesih razumljivo pozornost tembolj, ker je imel vsak kolesar na levi-ki jastreba ali kragulja-lovca. Spuščati jo jih na divje zajce in ptice roparice so pri-pomogle svojim gospodarjem do bogatega plena.

Hitra riba

Pri Maasoti na Norveškem je ujel ribič lososa, ki ga je devet dni prej označil in zopet izpustil. Izkazalo se je, da je lo-sos preplaval v devetih dneh 900 km. Ker je moral gotovo premagati na svoji poti mnogo ovir, ko je plaval po rekah in jeze-rih, lahko trdimo, da je preplaval na dan najmanj 100 km.

19 letna doktorica

Na berlinski univerzi je bila te dni pro-movirana za doktorico bivša abiturientka šole kraljice Luise v Erfurtu, stara šele 19 let. Z odličnim uspehom je napisala doktorsko disertacijo iz aabskega, turškega in perzijskega jezika ter vede o islamu. Srednjo šolo v Erfurtu je absolvirala v dveh letih. Takoj po promociji so jo pova-bili v službo v zunanje ministrstvo.

PROKLETSTVO

DEMANTA

Roman.

— Oh, ne govori z menoj, Edgar. Ti ljudje tam niso samo brez vsake vzgoje, vsaj...

Ni izgovorila do konca.

— No, govori vendar... Kaj se je zgodilo?

— Nič, k sreči... gnušno je pa videti take reči. Ne samo da nas ta Armand ikaniira zaradi dela in nas sili takoj prenatrditi nekatere gube, ki se mu zde slabo narejene, temveč si dovoljuje z delavkami intimnosti, ki presegajo že vse meje. Ne najdem pravih besed, toda ti me gotovo razumeš.

— Pa menda vendar ni poskusil...

— Da, toda potisnila sem ga v meje dostojnosti, a ko je postal predrzen, sem mu prisolila krepko zausnično.

— Prav si storila... Ta Armand je prejel, kar je zaslužil.

— K sreči se ne bova več srečala. Opazila sem, da se je zadnje čase sukal okrog mene, pa sem se delala kakor da tega ne vidim. Danes se je pa končno spozabil... bila sem v njegovi pisarni... Ah, Edgar, kako zornni so moški!

— Ne vsi, Edita...

— Ne, ne, Edgar, — je pritrdila Edita smeje. — Ne v... Glej, tu prihaja ta predrzen.

Armand je res prihajal iz trgovine. Bil je debelu-hast možak z nosom v obliki banane, kozavega obra-za in nekoliko grbast. Čim je naju opazil, je pospešil korake, kakor da beži od strahu, da bi ne dobil brce. Privoščil sem mu nekaj psolv, ki jih je spre-jel, ne da bi trenil z očesom, potem sem pa dejal Editi:

— Vrneva se na Montmartre, kajne?

— Da, če hočeš...

Stopila sva zopet v avto. Čez dvajset minut sem bil pri Editi. Stanovala je v ulici Girardon, v siro-mašno opremljeni sobici, ki je pa bila presenetljivo snažna. Na omari je stala med dvema vazama moja fotografija... uboga, vsa pomečkana, ki je gotovo mnogo potovala in doživela.

— Vidiš, da tu ni prevelikega razkošja, — je de-jala Edita. — Toda to sobico imam zelo rada. Tu sem pogosto mislila nate, Edgar, in tvoja fotogra-fija mi je čisto vrnila razsodnost... kajti zlasti odkar sem bila nesrečna, sem se naučila ljubiti te.

Dolg poljub je zapetil to priznanje, ki je prišlo to pot iz srca.

XXV

Doživim zadnje presenečenje

Teden dni sva stanovala z Edito v tej podstrešni sobici v ulici Girardon. Bila sva zopet srečna. Edita je bila vesela kakor ptica in jaz sem čutil, da znova oživljam. Proti večeru sva večkrat slonela na oknu in zrla na Pariz, podoben v megli s svojimi lučmi ogromnemu jezeru, v katerem so se odražale zvezde. Prej je vzbujal ta veliki in krasni Pariz v najnjih

srcih grozo, zdaj sva ga pa ljubila, kajti tu se je bila končno pričela najina sreča.

Nekega večera, ko sva bila začela snovati načrte o svoji bodočnosti in se je Edita čudila, kako sem mogel nenadoma obogateti, sem jo prijel za roko, rekoč:

— Kruta usoda končno vedno zapusti svojo žrtev, Edita, in človek, ki je mnogo trpel, najde na svetu plačilo. Ne vem, da-li bomo na onem svetu klicani na odgovor, toda gotovo je, da je pravičnost že na tem svetu.

— Edgar, ti govoriš kakor pastor, — je dejala moja ljubica, — in veseli me, da govoriš tako.

— O, ko bi bil le postal pastor... namestu da sem bil... tolovaj!

— Če bi se bilo to zgodilo, bi se pa ne bil seznanil z menoj.

— Kdo ve? So ljudje, rojeni za to, da se srečajo. Saj sem ti vendar že rekel, da pride dan, ko bo na-jine nesreče konec. In ta dan je napočil... po straš-ni nesreči, ki me je zadela in ki me je za dolge me-sece odrezala od živih ljudi. Ko sem se sestal s te-boj v Londonu, v tisti koncertni dvorani v Penning-tonu, sem bil že sklenil odpotovati v Južno Ameri-ko. Toda naključje, ki je naš gospodar, ni dovolilo, da bi zapustil Evropo. Parnik, ki naj bi me bil od-peljal v Ameriko, je zadela nenadna nesreča in ker sem jo hotel čim prej popihati iz Londona, sem se dal najeti na prvo ladjo, ki se mi je ponudila. In val, kam je plula ta ladja? Na Holandsko. Morda zdaj že razumeš...

— Da, da! — je vzkliknila Edita... Razumem...

Na Holandskem si se sestal s svojim stricem...

— Ne, nisem se se sestal z njim... Ta revež je bil že mrtev, ko sem prispel tja, toda zapustil je veljavno oporoko.

— In ti si podedoval?

— Vse njegovo premoženje... da, Edita...

— Torej si lahko dokazal, da si res Edgar Pipe...

— Da, to sem lahko dokazal... Stara gospodinja mojega strica, ki sem jo seveda bogato nagradil, je potrdila, da pri oblasteh in pred bankirji, kjer je bilo naloženo premoženje mojega strica. Skratka, podedoval sem po stricu. Zdaj imam premoženje, ki bo nama omogočilo živeti na široko nogo.

— Ali je pa res vse to, kar mi pripoveduješ? Lahko mi vse priznaš, Edgar, saj veš, da bi te ne iz-dala. Demant si prodal kajne?

— Namestu odgovora sem vzel demant iz žepa in ji ga pokazal, rekoč:

— Ali hočeš še druge dokaze?

— V zadregi se mi je vrgla Edita v naročje.

— Oh, oprosti, Edgar. Ne bila bi smela tako go-voriti... Saj sama ne vem, kaj govorim. Ali mi pa dovoliš zast